

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V KADENCJA**

Warszawa, dnia 31 maja 2004 r.

Druk nr 722

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pan
Longin PASTUSIAK
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt przesłać Panu Marszałkowi do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 76. posiedzeniu w dniu 28 maja 2004 r. ustawę

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

Z poważaniem

(-) Józef Oleksy

USTAWA
z dnia 28 maja 2004 r.

**o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego
oraz niektórych innych ustaw¹⁾**

Art. 1.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 uchyla się § 1a;

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. W razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych.”;

3) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Organizacje społeczne, których zadanie statutowe nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, mogą w wypadkach przewidzianych w ustawie dla ochrony praw obywateli spowodować wszczęcie postępowania, jak również brać udział w toczącym się postępowaniu.”;

4) w art. 16, w art. 18 w § 1 i w § 2, w art. 114 w § 2, w art. 185 w § 1, w art. 193 w § 2, w art. 204 w § 2, w art. 205, w art. 311, w art. 507, w art. 568 w § 1, w art. 569 w § 1, w art. 628, w art. 683, w art. 696 w § 1, w art. 701 w § 1, w art. 702 w § 2, w art. 704 w § 1, w art. 706 w § 2, w art. 758, w art. 781 w § 2, w art. 810, w art. 880, w art. 926 w § 1, w art. 1137 i w art. 1148 w § 1 użyte w różnej liczbie i przypadku wyrazy „sąd powiatowy” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „sąd rejonowy”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, ustawę z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych i ustawę z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193, Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126 poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 9, poz. 75 i Nr 11, poz. 101.

5) w art. 16, w art. 17, w art. 18 w § 1 i w § 2, w art. 193 w § 2, w art. 204 w § 2, w art. 205, w art. 367 w § 2, w art. 379 w pkt 6, w art. 507, w art. 544 w § 1, w art. 691¹ w § 2, w art. 926 w § 1, w art. 1148 w § 1, w art. 1151 w § 1 i w § 3 użyte w różnej liczbie i przypadku wyrazy „sąd wojewódzki” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „sąd okręgowy”;

6) w art. 17:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) o ochronę praw autorskich i pokrewnych, jak również dotyczących wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych oraz o ochronę innych praw na dobrach niematerialnych,”,

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych, oprócz spraw o alimenty, o naruszenie posiadania i o zniesienie wspólności majątkowej między małżonkami oraz spraw o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,”,

c) uchyla się pkt 5;

7) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art. 33. Powództwo o roszczenie majątkowe przeciwko przedsiębiorcy można wytoczyć przed sąd, w którego okręgu znajduje się zakład główny lub oddział, jeżeli roszczenie pozostaje w związku z działalnością tego zakładu lub oddziału.”;

8) po art. 37 dodaje się art. 37¹ w brzmieniu:

„Art. 37¹. § 1. Powództwo przeciwko zobowiązaniu z weksla lub czeku można wytoczyć przed sąd miejsca płatności.

§ 2. Kilku zobowiązanych z weksla lub czeku można łącznie pozwać przed sąd miejsca płatności lub sąd właściwości ogólnej dla akceptanta albo wystawcy weksla własnego lub czeku.”;

9) po art. 47 dodaje się art. 47¹ w brzmieniu:

„Art. 47¹. Referendarz sądowy może wykonywać czynności w postępowaniu cywilnym w wypadkach wskazanych w ustawie. W zakresie powierzonych mu czynności referendarz sądowy ma kompetencje sądu, chyba że ustanowi inaczej.”;

10) po art. 53 dodaje się art. 53¹ w brzmieniu:

„Art. 53¹. Ponowny wniosek o wyłączenie sędziego, oparty na tych samych okolicznościach lub wniosek oczywiście bezzasadny podlega odrzuceniu bez składania wyjaśnień przez sędziego, którego dotyczy. O odrzuceniu orzeka sąd rozpoznający sprawę. Przepis art. 51 stosuje się odpowiednio. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.”;

11) art. 61 otrzymuje brzmienie:

„Art. 61. § 1. W sprawach o roszczenia alimentacyjne oraz w sprawach o ochronę konsumentów organizacje społeczne, których zadanie statutowe nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, mogą wytaczać powództwa na rzecz obywateli.

§ 2. W sprawach wymienionych w § 1, organizacja taka może wstąpić do postępowania w każdym jego stadium.

§ 3. Organizacje społeczne, do których zadań statutowych należy ochrona środowiska, ochrona konsumentów albo ochrona praw własności przemysłowej, mogą w sprawach z tego zakresu wstąpić, za zgodą powoda, do postępowania w każdym jego stadium.

§ 4. Organizacje społeczne, do których zadań statutowych należy ochrona równości oraz niedyskryminacji przez bezpodstawne bezpośrednie lub pośrednie zróżnicowanie praw i obowiązków obywateli, mogą w sprawach o roszczenia z tego zakresu wytaczać za zgodą obywateli powództwa na ich rzecz oraz, za zgodą powoda, wstępuwać do postępowania w każdym jego stadium.”;

12) w art. 87 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, a w sprawach własności przemysłowej także rzecznik patentowy, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem strony, współczestnik sporu, jak również rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.”;

13) po art. 87 dodaje się art. 87¹ w brzmieniu:

„Art. 87¹. § 1. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji.

§ 2. Przepis § 1 nie stosuje się, gdy stroną, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat lub radca prawny.”;

14) art. 109 otrzymuje brzmienie:

„Art. 109. Roszczenie o zwrot kosztów wygasza, jeśli strona najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia nie złoży sądowi spisu kosztów albo nie zgłosi wniosku o przyznanie kosztów według norm przepisanych. Jednakże o kosztach należnych stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego sąd orzeka z urzędu.”;

15) w art. 126 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze - sygnature akt.”;

16) w art. 130 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Pisma procesowe sporządzone z naruszeniem art. 87¹ podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia braków, chyba że ustawa stanowi inaczej.”;

17) w art. 130¹:

a) dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Jeżeli pismo procesowe, które powinno być wniesione na urzędowym formularzu, nie zostało wniesione na takim formularzu lub nie może otrzymać prawidłowego biegu na skutek niezachowania innych warunków formalnych, przewodniczący wzywa stronę do jego poprawienia lub uzupełnienia w terminie tygodniowym, przesyłając złożone pismo. Wezwanie powinno wskazywać wszystkie braki pisma oraz zawierać pouczenie o treści § 2.”,

b) § 2 i § 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. W razie bezskutecznego upływu terminu lub ponownego złożenia pisma dotkniętego brakami przewodniczący zarządza zwrot pisma. Sprzeciw od wyroku zaocznego, zarzuty od nakazu zapłaty oraz sprzeciw od nakazu zapłaty sąd odrzuca.

§ 3. Przepisy § 1 i § 2 stosuje się odpowiednio do pism, które powinny być wniesione na elektronicznych nośnikach informatycznych.”,

c) uchyla się § 4;

18) w art. 133 uchyla się § 2b;

19) w art. 137 w § 1, w art. 476 w § 2 w pkt 5 i w § 5 w pkt 2 w lit. d) i w art. 765 w § 1 użyte w różnym przypadku wyrazy „Milicja Obywatelska” zastępuje się użytym w odpowiednim przypadku wyrazem „Policja”;

20) w art. 139 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Pisma dla osób prawnych, organizacji, osób fizycznych podlegających wpisowi do rejestru albo ewidencji na podstawie odrębnych przepisów - w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających z uwagi na nieujawnienie w rejestrze zmiany adresu - pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest sądowi znany.”;

21) w art. 144 w § 2 i w art. 945 w § 2 wyrazy „prezydium właściwej rady narodowej” zastępuje się wyrazami „wójta (burmistrza, prezydenta miasta)”;

22) art. 161 otrzymuje brzmienie:

„Art. 161. W toku posiedzenia wnioski, oświadczenia, uzupełnienia i sprostowania wniosków i oświadczeń można zamieścić w załączniku do protokołu. Gdy stronę zastępuje adwokat, radca prawny lub rzecznik patentowy, przewodniczący może zażądać złożenia takiego załącznika w wyznaczonym terminie.”;

23) w art. 174 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W wypadkach wymienionych w § 1 pkt 1 i 4 zawieszenie ma skutek od chwili zdarzeń, które je spowodowały. Zawieszając postępowanie, sąd z urzędu uchyla orzeczenia wydane po nastąpieniu tych zdarzeń, chyba że nastąpiły one po zamknięciu rozprawy.”;

24) po art. 175 dodaje się art. 175¹ w brzmieniu:

„Art. 175¹. Jeżeli zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych jest obowiązkowe, w razie śmierci adwokata lub radcy prawnego, skreślenia z listy adwokatów lub radców prawnych, utraty możliwości wykonywania zawodu albo utraty zdolności procesowej, sąd zawiesza postępowanie z

urzędu, wyznaczając odpowiedni termin do wskazania innego adwokata lub radcy prawnego, i po upływie tego terminu podejmuje postępowanie. Przepis art. 175 stosuje się odpowiednio.”;

25) w art. 177 w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej.”;

26) w art. 182:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd umarza postępowanie zawieszone na zgodny wniosek stron lub na wniosek spadkobiercy, jak również z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 5 i pkt 6, jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony w ciągu lat trzech od daty postanowienia o zawieszeniu. Ponadto sąd umorzy postępowanie w razie stwierdzenia braku następcy prawnego strony, która utraciła zdolność sądową, a w każdym razie po upływie lat trzech od daty postanowienia o zawieszeniu z tej przyczyny. Sąd także umorzy postępowanie w razie śmierci strony po upływie lat dziesięciu od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania z tej przyczyny.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Umorzenie zawieszonego postępowania przez sąd wyższej instancji powoduje uprawomocnienie się zaskarżonego orzeczenia, z wyjątkiem spraw o unieważnienie małżeństwa lub o rozwód oraz o ustalenie nieistnienia małżeństwa, w których postępowanie umarza się wówczas w całości.”,

27) art. 184 otrzymuje brzmienie:

„Art. 184. Sprawy cywilne, których charakter na to zezwala, mogą być uregulowane drogą ugody zawartej przed wniesieniem pozwu. Sąd uzna ugodę za niedopuszczalną, jeżeli jej treść jest niezgodna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.”;

28) w art. 207 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Stronę reprezentowaną przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego przewodniczący może zobowiązać do złożenia w wyznaczonym terminie pisma przygotowawczego, w którym strona jest obowiązana do powołania wszystkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem utraty prawa powoływanego ich w toku dalszego postępowania.”;

29) art. 212 otrzymuje brzmienie:

„Art. 212. Przewodniczący, jeżeli to możliwe, jeszcze przed wszczęciem postępowania dowodowego powinien przez zadawanie pytań stronom ustalić, jakie z istotnych okoliczności sprawy są między nimi sporne, i dążyć do ich wyjaśnienia. W razie uzasadnionej potrzeby może udzielić stronom niezbędnych pouczeń, a stosownie do okoliczności zwraca im uwagę na celowość ustanowienia pełnomocnika procesowego. W sprawach o alimenty i o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym przewodniczący może pouczyć powoda o roszczeniach wynikających z przytoczonych przez niego faktów.”;

30) art. 224 otrzymuje brzmienie:

„Art. 224. § 1. Przewodniczący zamyka rozprawę po przeprowadzeniu dowodów i udzieleniu głosu stronom.

§ 2. Można zamknąć rozprawę również w wypadku, gdy ma być przeprowadzony jeszcze dowód przez sędziego wyznaczonego lub przez sąd wezwany albo gdy ma być przeprowadzony dowód z akt lub wyjaśnień organów administracji publicznej, a rozprawę co do tych dowodów sąd uzna za zbyteczną.”;

31) art. 229 otrzymuje brzmienie:

„Art. 229. Nie wymagają również dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości.”;

32) art. 244 otrzymuje brzmienie:

„Art. 244. § 1. Dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowie w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczenie.”

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów urzędowych sporządzonych przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej.”;

33) w art. 250 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli dokument znajduje się w aktach organu, o którym mowa w art. 244 § 1, wystarczy przedstawić urzędowo poświadczony przez ten organ odpis lub wyciąg z dokumentu. Sąd zażąda udzielenia odpisu lub wyciągu, jeżeli strona sama uzyskać go nie może.”;

34) w art. 315 uchyla się § 2;

35) w art. 317 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd może wydać wyrok częściowy, jeżeli nadaje się do rozstrzygnięcia tylko część żądania lub niektóre z żądań pozwu; to samo dotyczy powództwa wzajemnego.”;

36) w art. 321 uchyla się § 2;

37) w art. 326 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Ogłoszenia wyroku dokonuje się przez odczytanie sentencji. Po ogłoszeniu sentencji przewodniczący lub sędzia sprawozdawca podaje ustnie zasadnicze powody rozstrzygnięcia, może jednak tego zaniechać, jeżeli sprawa była rozpoznawana przy drzwiach zamkniętych.”;

38) art. 327 otrzymuje brzmienie:

„Art. 327. § 1. Stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego, obecnej przy ogłoszeniu wyroku, przewodniczący udzieli wskazówek co do sposobu i terminów wniesienia środka zaskarżenia. Jeżeli zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych jest obowiązkowe, należy pouczyć stronę o treści przepisów o obowiązkowym zastępstwie oraz o skutkach niezastosowania się do tych przepisów.

§ 2. Stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego, która na skutek pozbawienia wolności była nieobecna przy ogłoszeniu wyroku, sąd z urzędu w ciągu tygodnia od dnia ogłoszenia wyroku doręcza odpis jego sentencji z pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia.”;

39) art. 329 otrzymuje brzmienie:

„Art. 329. Uzasadnienie wyroku sporządza się w terminie tygodniowym od dnia złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, a gdy wniosek taki nie był zgłoszony - od dnia zaskarżenia wyroku. W sprawie zawięzej, w razie niemożności sporządzenia uzasadnienia w terminie, prezes sądu może przedłużyć ten termin na czas oznaczony, niedłuższy niż trzydzieści dni.”;

40) w art. 339 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.”;

41) po art. 343 dodaje się art. 343¹ w brzmieniu:

„Art. 343¹. Jeżeli po wydaniu wyroku zaocznego okaże się, że pozwany w chwili wniesienia pozwu nie miał zdolności sądowej, zdolności procesowej albo organu powołanego do jego reprezentowania, a braki te nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie zgodnie z przepisami kodeksu, sąd z urzędu uchyla wyrok zaoczny i wydaje odpowiednie postanowienie.”;

42) w art. 351 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu - od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien być zamieścić z urzędu.”;

43) w art. 357 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Postanowienia wydane na posiedzeniu niejawnym sąd doręcza z urzędu obu stronom, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Gdy stronie przysługuje środek zaskarżenia, postanowienie należy doręczyć z uzasadnieniem; doręczając postanowienie należy pouczyć stronę występującą w sprawie bez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego o dopuszczalności, terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia.”;

44) w art. 365 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.”;

45) po art. 370 dodaje się art. 370¹ w brzmieniu:

„Art. 370¹. Apelację sporządzoną przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, niespełniającą wymagań określonych w art. 368 § 1 pkt 1-3 i pkt 5, sąd pierwszej instancji odrzuca bez wzywania do usunięcia tych braków, zawiadamiając o tym właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy pełnomocnik.”;

46) w art. 387 § 1 i § 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Sąd drugiej instancji uzasadnia z urzędu wyrok oraz postanowienie kończące postępowanie w sprawie. W sprawach, w których apelację oddalono, uzasadnienie sporządza się tylko wówczas, gdy strona zażądała doręczenia jej wyroku z uzasadnieniem.

§ 2. Sporządzenie uzasadnienia powinno nastąpić w terminie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia sentencji orzeczenia. Jeżeli ogłoszenia nie było, termin ten liczy się od dnia wydania orzeczenia. W sprawach, w których apelację oddalono, uzasadnienie sporządza się w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia wniosku.”;

47) w art. 391 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie cofnięcia apelacji sąd drugiej instancji umarza postępowanie apelacyjne i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu. Gdy cofnięcie apelacji nastąpiło przed sądem pierwszej instancji, postępowanie umarza sąd pierwszej instancji.”;

48) w art. 393 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. O odmowie przyjęcia kasacji do rozpoznania Sąd Najwyższy orzeka na posiedzeniu niejawnym.”;

49) uchyla się art. 393²;

50) w art. 393³ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Ponadto kasacja powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Do kasacji dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego.”;

51) art. 393⁵ otrzymuje brzmienie:

„Art. 393⁵. § 1. Jeżeli kasacja nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 393³ § 2, przewodniczący w sądzie drugiej instancji wzywa stronę do usunięcia braków w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia kasacji.

§ 2. Sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym kasację wniesioną po upływie terminu, kasację niespełniającą wymagań określonych w art. 393³ § 1 pkt 1-4 oraz kasację, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną.

§ 3. Sąd Najwyższy odrzuca kasację, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków.

§ 4. O odrzuceniu kasacji niespełniającej wymagań określonych w art. 393³ § 1 pkt 1-4, Sąd Najwyższy zawiadamia właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy pełnomocnik.”;

52) art. 393⁶ otrzymuje brzmienie:

„Art. 393⁶. Strona przeciwna może wnieść do sądu drugiej instancji odpowiedź na kasację w terminie dwutygodniowym od doręczenia jej kasacji. Po upływie terminu na wniesienie odpowiedzi lub po zarządzeniu doręczenia odpowiedzi stronie skarżącej, sąd drugiej instancji niezwłocznie przedstawi kasację i odpowiedź wraz z aktami sprawy Sądowi Najwyższemu. Do akt sprawy dołącza się dwa odpisy zaskarżonego orzeczenia z uzasadnieniem.”;

53) art. 393⁷ otrzymuje brzmienie:

„Art. 393⁷. § 1. W każdej sprawie Sąd Najwyższy może zwrócić się do Prokuratora Generalnego o zajęcie na piśmie stanowiska co do kasacji i odpowiedzi na kasację. Prokurator Generalny lub wyznaczony przez niego prokurator przedstawia stanowisko w terminie trzydziestu dni, a jeżeli wymaga tego ochrona praworządności, praw obywatelskich lub interesu publicznego bierze udział w postępowaniu kasacyjnym.

§ 2. Odpis pisma, o którym mowa w § 1, doręcza się stronom, które mogą się do niego uстosunkować w terminie czternastu dni, nie później jednak niż na rozprawie kasacyjnej.”;

54) w art. 393⁸ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w składzie trzech sędziów. W pozostałych wypadkach Sąd Najwyższy orzeka w składzie jednego sędziego.”;

55) w art. 393⁹:

a) uchyla się § 1¹,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli w rozprawie bierze udział Prokurator Generalny lub upoważniony przez niego prokurator, przewodniczący udziela mu głosu po wysłuchaniu stron.”;

56) w art. 393¹⁸ § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do postępowania toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio art. 393⁸ § 1, art. 393¹², art. 393¹³ § 1 zdanie pierwsze, art. 393¹⁴, art. 393¹⁵, art. 393¹⁹, art. 394 § 2 i § 3, art. 395 oraz art. 397 § 1.”;

57) w art. 394 w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zwrot pozwu, odmowa odrzucenia pozwu, przekazanie sprawy sądowi równorzędnemu lub niższemu albo podjęcie postępowania w innym trybie;”;

58) w art. 410 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd bada na posiedzeniu niejawnym, czy skarga jest wniesiona w terminie, czy jest dopuszczalna i czy opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. W braku jednego z tych wymagań sąd skargę odrzuci, w przeciwnym razie wyznaczy rozprawę.”;

59) uchyla się art. 443;

60) art. 445 otrzymuje brzmienie:

„Art. 445. § 1. W czasie trwania procesu o rozwód lub o separację nie może być wszczęta odrębna sprawa o zaspokojenie potrzeb rodziny i o alimenty pomiędzy małżonkami albo pomiędzy nimi a ich wspólnymi małoletnimi dziećmi co do świadczeń za okres od wytoczenia powództwa o rozwód lub o separację. Pozew lub wniosek o zabezpieczenie w takiej sprawie sąd przekaże sądowi, w którym toczy się sprawa o rozwód lub o separację w celu rozstrzygnięcia według przepisów o postępowaniu zabezpieczającym.

§ 2. Postępowanie w sprawie o zaspokojenie potrzeb rodziny lub o alimenty, wszczęte przed wytoczeniem powództwa o rozwód lub o separację, ulega z urzędu zawieszeniu z chwilą wytoczenia powództwa o rozwód lub o separację co do świadczeń za okres od jego wytoczenia. Z chwilą wydania w sprawie o rozwód lub o separację postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia wykonania obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny lub o alimenty wstrzymuje się także z mocy prawa wykonanie nieprawomocnych orzeczeń o obowiązku tych świadczeń, wydanych w poprzednio wszczętej sprawie, za okres od wytoczenia powództwa o rozwód lub o separację.

§ 3. Po prawomocnym zakończeniu sprawy o rozwód lub o separację zawieszone postępowanie podejmuje się z mocy prawa, orzeczenia zaś, których wykonanie było wstrzymane, podlegają wykonaniu, jednak tylko co do okresu, za który w sprawie o rozwód lub o separację nie orzeczono o roszczeniach objętych zawieszonym postępowaniem. W pozostałym zakresie postępowanie ulega z mocy prawa umorzeniu.”;

61) po art. 445 dodaje się art. 445¹ w brzmieniu:

„Art. 445¹. § 1. Jeżeli sprawa o rozwód lub o separację jest w toku, nie może być wszczęte odrębne postępowanie dotyczące władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi stron. W razie potrzeby orzeczenia o władzy rodzicielskiej, stosuje się przepisy o postępowaniu zabezpieczającym.

§ 2. Postępowanie w sprawie dotyczącej władzy rodzicielskiej wszczęte przed wytoczeniem powództwa o rozwód lub o separację ulega z urzędu zawieszeniu, a o władzy rodzicielskiej przez cały czas trwania sprawy o rozwód lub o separację sąd orzeka w postępowaniu zabezpieczającym. Sąd postanowi podjąć postępowanie dotyczące władzy rodzicielskiej, jeżeli w prawomocnym orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie o rozwód lub o separację nie orzeczono o władzy rodzicielskiej. W przeciwnym wypadku postępowanie ulega umorzeniu.”;

62) w art. 460 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zdolność sądową i procesową ma także pracodawca, chociażby nie posiadał osobowości prawnej, a w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zdolność tę ma organ rentowy.”;

63) w art. 465 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pełnomocnikiem pracownika lub ubezpieczonego może być również przedstawiciel związku zawodowego lub inspektor pracy albo pracownik zakładu pracy, w którym mocodawca jest lub był zatrudniony, a ubezpieczonego - także przedstawiciel organizacji zrzeszającej emerytów i rencistów.”;

64) art. 466 otrzymuje brzmienie:

„Art. 466. Pracownik lub ubezpieczony działający bez adwokata lub radcy prawnego może zgłosić w sądzie właściwym ustnie do protokołu powództwo oraz treść środków odwoławczych i innych pism procesowych.”;

65) art. 477 otrzymuje brzmienie:

„Art. 477. W postępowaniu wszczętym z powództwa pracownika wezwania do udziału w sprawie, o którym mowa w art. 194 § 1 i § 3, sąd może dokonać również z urzędu. Przewodniczący może pouczyć pracownika o roszczeniach wynikających z przytoczonych przez niego faktów.”;

66) art. 477¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 477¹. Jeżeli pracownik dokonał wyboru jednego z przysługujących mu alternatywnie roszczeń, a zgłoszone roszczenie okaże się nieuzasadnione, sąd może z urzędu uwzględnić inne roszczenie alternatywne.”;

67) w art. 479³ w § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza stu tysięcy złotych, w tym sprawy rozpoznawane w postępowaniu nakazowym i upominawczym.”;

68) art. 479⁸ otrzymuje brzmienie:

„Art. 479⁸. Pełnomocnikiem zagranicznego przedsiębiorcy może być również pełnomocnik ustanowiony do reprezentowania tego przedsiębiorcy wobec polskich organów administracji publicznej, na podstawie przepisów o zasadach prowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne, a także banki.”;

69) w art. 479⁹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W toku sprawy strona reprezentowana przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego jest obowiązana doręczyć odpisy pism procesowych z załącznikami bezpośrednio stronie przeciwej. Do pisma procesowego wniesionego do sądu strona dołącza dowód doręczenia drugiej stronie odpisu pisma albo dowód wysłania go listem poleconym. Pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania listem poleconym, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku.”;

70) w art. 479¹² § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Niezłożenie odpisu wezwania do dobrowolnego spełnienia żądania lub reklamacji może być usunięte w trybie art. 130.”;

71) art. 479¹⁷ otrzymuje brzmienie:

„Art. 479¹⁷. Sąd może wydać wyrok na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo.”;

72) w art. 479²⁸ § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu powinno czynić zadość wymaganiom przepisany dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wniosek o uchylenie lub zmianę decyzji w całości lub w części.”;

73) po art. 479³¹ dodaje się art. 479^{31a} w brzmieniu:

„Art. 479^{31a}. § 1. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów oddala odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia.

§ 2. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów odrzuca odwołanie wniesione po upływie terminu do jego wniesienia, niedopuszczalne z innych przyczyn, a także wtedy, gdy nieuzupełniono w wyznaczonym terminie braków odwołania.

§ 3. W razie uwzględnienia odwołania, sąd ochrony konkurencji i konsumentów zaskarżoną decyzję albo uchyla, albo zmienia w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy.”;

74) w art. 479³² § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepisy art. 479²⁸ § 2 i § 3 oraz art. 479³⁰ i art. 479^{31a} stosuje się odpowiednio do zażaleń na postanowienia Prezesa Urzędu.”;

75) w art. 479³⁵:

a) uchyla się § 1,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kasacja od orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.”;

76) w art. 479⁴⁷ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów odrzuca odwołanie wniesione po upływie terminu do jego wniesienia, niedopuszczalne z innych przyczyn, a także wtedy, gdy nie uzupełniono w wyznaczonym terminie braków odwołania.”;

77) uchyla się art. 479⁵⁴;

78) w art. 479⁵⁶:

a) uchyla się § 1,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kasacja od orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.”;

79) w art. 479⁵⁸ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów odrzuca odwołanie wniesione po upływie terminu do jego wniesienia, niedopuszczalne z innych przyczyn, a także wtedy, gdy nie uzupełniono w wyznaczonym terminie braków odwołania.”;

80) uchyla się art. 479⁶⁵;

81) w art. 479⁶⁷:

a) uchyla się § 1,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kasacja od orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.”;

82) w art. 479⁶⁹ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów odrzuca odwołanie wniesione po upływie terminu do jego wniesienia, niedopuszczalne z innych przyczyn, a także wtedy, gdy nie uzupełniono w wyznaczonym terminie braków odwołania.”;

83) uchyla się art. 479⁷⁶;

84) w art. 479⁷⁸:

a) uchyla się § 1,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kasacja od orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.”;

85) uchyla się art. 488;

86) po art. 492 dodaje się art. 492¹ w brzmieniu:

„Art. 492¹. § 1. Jeżeli doręczenie nakazu zapłaty nie może nastąpić dlatego, że miejsce pobytu pozwanego nie jest znane albo gdyby doręczenie mu nakazu nie mogło nastąpić w kraju, sąd z urzędu uchyla nakaz zapłaty, a przewodniczący podejmuje odpowiednie czynności.

§ 2. Jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że pozwanego w chwili wniesienia pozwu nie miał zdolności sądowej, zdolności procesowej albo organu powołanego do jego reprezentowania, a braki te nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie zgodnie z przepisami kodeksu, sąd z urzędu uchyla nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie postanowienie.”;

87) art. 496 otrzymuje brzmienie:

„Art. 496. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.”;

88) w art. 499 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przytoczone okoliczności budzą wątpliwość;”;

89) w art. 502¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli doręczenie nakazu zapłaty nie może nastąpić z przyczyn wskazanych w art. 499 pkt 4, sąd z urzędu uchyla nakaz zapłaty, a przewodniczący podejmuje odpowiednie czynności.”;

90) w art. 505¹ pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) o roszczenia wynikające z umów, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza dziesięciu tysięcy złotych, a w sprawach o roszczenia wynikające z rękojmi, gwarancji jakości lub z niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową sprzedawy konsumenckiej, jeżeli wartość przedmiotu umowy nie przekracza tej kwoty;”;

91) art. 505³ otrzymuje brzmienie:

„Art. 505³. § 1. Jednym pozwem można dochodzić tylko jednego roszczenia.

§ 2. Połączenie kilku roszczeń w jednym pozwie jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wynikają z tej samej umowy lub umów tego samego rodzaju.

W wypadku niedopuszczalnego połączenia w jednym pozwie kilku roszczeń przewodniczący zarządza zwrot pozwu, stosując art. 130¹.

§ 3. Jeżeli powód dochodzi części roszczenia, sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu przewidzianym w niniejszym rozdziale tylko wtedy, gdy postępowanie to byłoby właściwe dla całego roszczenia wynikającego z faktów przytoczonych przez powoda. W przeciwnym wypadku sprawa rozpoznawana jest z pominięciem przepisów niniejszego rozdziału.”;

92) w art. 505¹³ dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Przepis § 1 ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu toczącym się na skutek zażalenia.”;

93) po art. 505¹³ dodaje się art. 505¹⁴ w brzmieniu:

„Art. 505¹⁴. § 1. W postępowaniu uproszczonym w sprawach z zakresu prawa pracy przepisów art. 466, art. 467, art. 468, art. 470, art. 471, art. 477 i art. 477¹ nie stosuje się.

§ 2. W postępowaniu uproszczonym w sprawach gospodarczych przepisów art. 479¹² § 1, art. 479¹⁴ § 2 i art. 479¹⁸ § 3 nie stosuje się.”;

94) w art. 510 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zainteresowanym w sprawie jest każdy, czyich praw dotyczy wynik postępowania, może on wziąć udział w każdym stanie sprawy aż do zakończenia postępowania w drugiej instancji. Jeżeli weźmie udział, staje się uczestnikiem. Na odmowę dopuszczenia do wzięcia udziału w sprawie przysługuje zażalenie.”;

95) w art. 518¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Na orzeczenie referendarza sądowego co do istoty sprawy, orzeczenia kończące postępowanie, a także orzeczenia, o których mowa w art. 394 § 1 pkt 1-11, przysługuje skarga do sądu rejonowego.”;

96) w art. 526 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli wskutek tego samego zdarzenia zginęła większa liczba osób, Sąd Najwyższy na wniosek Ministra Sprawiedliwości może wyznaczyć jeden sąd jako wyłącznie właściwy do rozpoznania spraw będących w związku z tym zdarzeniem. Postanowienie Sądu Najwyższego podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".”;

97) w art. 572 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.”;

98) po art. 578 dodaje się art. 578¹ w brzmieniu:

„Art. 578¹. Podstawą wszczęcia postępowania wykonawczego jest postanowienie sądu ze stwierdzeniem z urzędu jego wykonalności. Do stwierdzenia wykonalności stosuje się odpowiednio art. 364.”;

99) art. 711 otrzymuje brzmienie:

„Art. 711. § 1. Od wyroku sądu polubownego nie przysługuje środek odwoławczy do sądu powszechnego. W zapisie na sąd polubowny strony mogą jednak przewidzieć powołanie sądu polubownego drugiej instancji.

§ 2. Wyrok sądu polubownego oraz ugoda przed nim zawarta, nienadające się do wykonania w drodze egzekucji, mają moc prawną na równi z wyrokiem sądu powszechnego lub ugodą zawartą przed takim sądem, po stwierdzeniu przez sąd powszechny ich skuteczności.

§ 3. Stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego oraz ugodы przed tym sądem zawartej nadających się do wykonania w drodze egzekucji następuje w toku postępowania o nadanie klauzuli wykonalności.

§ 4. Sąd odmawia stwierdzenia skuteczności lub nadania klauzuli wykonalności, jeżeli ze złożonych akt sądu polubownego wynika, że wyrok lub ujeta treśćią swą uchybia praworządności lub dobrym obyczajom.

§ 5. Na postanowienie sądu w przedmiocie stwierdzenia skuteczności lub nadania klauzuli wykonalności przysługuje zażalenie.”;

100) w art. 712 w § 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) rozstrzygnięcie o żądaniach stron jest niezrozumiałe, zawiera sprzeczności albo uchybia praworządności lub dobrym obyczajom;”;

101) art. 714 otrzymuje brzmienie:

„Art. 714. Sąd jest związany podstawami skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego, bierze jednak z urzędu pod rozważę, czy wyrok nie uchybia praworządności lub dobrym obyczajom.”;

102) art. 720 otrzymuje brzmienie:

„Art. 720. Do odtworzenia akt sprawy zakończonej w państwowym biurze notarialnym właściwy jest sąd rejonowy, w którego okręgu znajdowało się to biuro.”;

103) w art. 722 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Przewodniczący wzywa osoby, organy administracji publicznej lub instytucje wskazane we wniosku oraz znane sądowi urzędowo do złożenia w określonym terminie poświadczonych urzędowo odpisów dokumentów będących w ich posiadaniu albo do oświadczenia, że ich nie posiadają.”;

104) w części drugiej:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Postępowanie zabezpieczające”,

b) uchyla się oznaczenie oraz tytuł księgi pierwszej,

c) tytuły I-III otrzymują brzmienie:

„Tytuł I
Przepisy ogólne

Art. 730. § 1. W każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia.

§ 2. Sąd może udzielić zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania lub w jego toku. Po uzyskaniu przez uprawnionego tytułu wykonawczego

dopuszczalne jest udzielenie zabezpieczenia tylko wtedy, jeżeli ma ono na celu zabezpieczenie roszczenia o świadczenie, którego termin spełnienia jeszcze nie nastąpił.

Art. 730¹. § 1. Udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

§ 2. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

§ 3. Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględnii interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę.

Art. 731. Zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 732. Zabezpieczenie udzielane jest na wniosek, a w wypadkach, w których postępowanie może być wszczęte z urzędu - także z urzędu.

Art. 733. Udzielając zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania w sprawie, sąd wyznacza termin, w którym pismo wszczynające postępowanie powinno być wniesione pod rygorem upadku zabezpieczenia. Termin ten nie może przekraczać dwóch tygodni.

Art. 734. Do udzielenia zabezpieczenia właściwy jest sąd, do którego właściwości należy rozpoznanie sprawy w pierwszej instancji. Wnioski o udzielenie zabezpieczenia zgłoszone w toku postępowania rozpoznaje sąd tej instancji, w której postępowanie się toczy, z wyjątkiem wypadku, gdy sądem tym jest Sąd Najwyższy. Wtedy o zabezpieczeniu orzeka sąd pierwszej instancji.

Art. 735. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia podlega rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 736. § 1. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia powinien odpowiadać wymaganiom przepisany dla pisma procesowego, a nadto zawierać:

1) wskazanie sposobu zabezpieczenia, a w sprawach o roszczenie pieniężne także wskazanie sumy zabezpieczenia;

2) uprawdopodobnienie okoliczności uzasadniających wniosek.

§ 2. Jeżeli wniosek o udzielenie zabezpieczenia złożono przed wszczęciem postępowania należy nadto zwięźle przedstawić przedmiot sprawy.

§ 3. Wskazana w § 1 suma zabezpieczenia nie może być wyższa od dochodzonego roszczenia liczonego wraz z odsetkami do dnia wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia oraz z kosztami wykonania zabezpieczenia. Suma ta może obejmować także przewidywane koszty postępowania.

§ 4. Jeżeli w ramach zabezpieczenia obowiązany składa sumę zabezpieczenia, sumę tę umieszcza się na rachunku depozytowym sądu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Przepis art. 752 stosuje się odpowiednio.

Art. 737. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia podlega rozpoznaniu w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od dnia jego wpływu do sądu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Jeżeli ustawa przewiduje rozpoznanie wniosku na

rozprawie, należy ją wyznaczyć tak, aby rozprawa mogła odbyć się w terminie miesięcznym od dnia wpływu wniosku.

Art. 738. Sąd rozpoznaje wniosek o udzielenie zabezpieczenia w jego granicach, biorąc za podstawę orzeczenia materiał zebrany w sprawie. W razie stwierdzenia, że wniosek nie odpowiada wymogom formalnym przewidzianym w art. 736, przewodniczący zwraca wniosek bez wzywania wnioskodawcy do jego uzupełnienia.

Art. 739. § 1. Wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia sąd może uzależnić od złożenia przez uprawnionego kaucji na zabezpieczenie roszczeń obowiązanego powstały w wyniku wykonania postanowienia o zabezpieczeniu. Z kaucji tej będzie przysługiwał obowiązanemu pierwszeństwo zaspokojenia przed innymi należnościami zaraz po kosztach egzekucyjnych.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy uprawnionym jest Skarb Państwa oraz w wypadku zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych, o rentę, a także należności pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy, w części nieprzekraczającej pełnego jednomyślnego wynagrodzenia pracownika.

Art. 740. § 1. Postanowienie, w przedmiocie zabezpieczenia, wydane na posiedzeniu niejawnym, a podlegające wykonaniu przez organ egzekucyjny, sąd doręcza tylko uprawnionemu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Doręczenia obowiązanemu dokonuje organ egzekucyjny równocześnie z przystąpieniem do wykonania postanowienia.

§ 2. W wypadkach objętych § 1 obowiązanemu nie doręcza się również zażalenia uprawnionego, ani postanowienia sądu drugiej instancji rozstrzygającego o tym zażaleniu.

§ 3. Jeżeli ustanowiono jako zabezpieczenie zarząd nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym obowiązanego albo zakładem wchodząącym w skład przedsiębiorstwa lub jego części albo częścią gospodarstwa rolnego obowiązanego, doręczenie obowiązanemu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia dokonuje zarządcą ustanowiony przez sąd. Jeżeli obowiązany odmawia przyjęcia postanowienia albo gdy zarządcą jest wprowadzony w zarząd przez komornika, doręczenia postanowienia o zabezpieczeniu dokonuje komornik.

Art. 741. Na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie zabezpieczenia przysługuje zażalenie.

Art. 742. § 1. Obowiązany może w każdym czasie żądać uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia, którym udzielono zabezpieczenia, gdy odpadnie lub zmieni się przyczyna zabezpieczenia. Jeżeli obowiązany złoży na rachunek depozytowy sądu sumę zabezpieczenia żadaną przez uprawnionego we wniosku o udzielenie zabezpieczenia, zabezpieczenie upada. Przepis art. 754¹ § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Postanowienie w przedmiocie uchylenia lub ograniczenia zabezpieczenia może zapaść tylko po przeprowadzeniu rozprawy.

§ 3. Wniesienie zażalenia na postanowienie uchylające lub zmieniające postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia wstrzymuje wykonanie postanowienia.

§ 4. Przepisów § 2 i § 3 nie stosuje się, gdy uchylenie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia nastąpiło na skutek złożenia przez obowiązanego na rachunek depozytowy sądu sumy wystarczającej do zabezpieczenia.

§ 5. Do sumy złożonej przez obowiązanego na rachunek depozytowy sądu, przepis art. 752 stosuje się odpowiednio.

Art. 743. § 1. Jeżeli postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia podlega wykonaniu w drodze egzekucji, do wykonania tego postanowienia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym, z tym jednak, że sąd nadaje postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia klauzulę wykonalności z urzędu. W razie zbiegu zabezpieczenia udzielonego przez sąd i organ administracyjny przepisy art. 773 i art. 774 nie mają zastosowania, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w art. 751.

§ 2. Jeżeli z uwagi na swą treść postanowienie podlega wykonaniu w inny sposób, stosuje się odpowiednio przepisy tego sposobu. Podstawą przeprowadzenia postępowania jest wtedy postanowienie zaopatrzone z urzędu przez przewodniczącego we wzmiankę o wykonalności.

Art. 743¹. § 1. Postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia wydane przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim stanowi podstawę do podjęcia czynności związanych z wykonaniem zabezpieczenia na mieniu wchodząącym w skład majątku wspólnego.

§ 2. W terminie tygodnia od dnia dokonania pierwszej czynności związanej z wykonaniem zabezpieczenia małżonek obowiązanego może sprzeciwić się wykonaniu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, o czym organ wykonujący zabezpieczenie niezwłocznie zawiadamia uprawnionego.

§ 3. Sprzeciw małżonka obowiązanego, o którym mowa w § 2, nie wstrzymuje wykonania zabezpieczenia. Jeżeli jednak zabezpieczenie prowadzi do zaspokojenia uprawnionego, wstrzymuje się wypłatę pieniędzy uzyskanych w postępowaniu zabezpieczającym.

§ 4. W razie sprzeciwu, o którym mowa w § 2, uprawniony może w terminie dwóch tygodni od dnia zawiadomienia go, pod rygorem upadku zabezpieczenia w zakresie wykonania na mieniu wchodząącym w skład majątku wspólnego, wystąpić do sądu o nadanie temu postanowieniu klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi obowiązanego. Przepisy art. 787 stosuje się odpowiednio. Upadek, o którym mowa w zdaniu pierwszym, następuje również w razie oddalenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności.

Art. 744. § 1. W razie prawomocnego zwrotu albo odrzucenia pozwu lub wniosku, oddalenia powództwa lub wniosku albo umorzenia postępowania, zabezpieczenie upada.

§ 2. Zabezpieczenie upada również, gdy zostało udzielone przed wszczęciem postępowania, jeżeli uprawniony nie wystąpił we wszczętym postępowaniu w sprawie o całość roszczenia lub też wystąpił o roszczenia inne niż to, które zostało zabezpieczone.

§ 3. W sprawach wymienionych w § 1 i § 2 przepis art. 754¹ § 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 745. § 1. O kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a o kosztach postępowania zabezpieczającego później powstałych rozstrzyga na wniosek strony sąd, który udzielił zabezpieczenia.

§ 2. Jeżeli postanowienie, w którym udzielono zabezpieczenia zostało wydane przed wszczęciem postępowania w sprawie, a uprawniony nie zachował wyznaczonego mu terminu do jej wszczęcia, obowiązany może w terminie dwóch tygodni od upływu tego terminu złożyć wniosek o przyznanie mu kosztów. W tym terminie wniosek taki może zgłosić uprawniony, jeżeli nie wytoczył sprawy dlatego, że obowiązany zaspokoił jego roszczenie.

Art. 746. § 1. Jeżeli uprawniony nie wniósł pisma wszczynającego postępowanie w wyznaczonym terminie albo cofnął pozew lub wniosek, jak również gdy pozew zwrócono lub odrzucono albo powództwo bądź wniosek oddalono lub postępowanie umorzono, a także w przypadkach wskazanych w art. 744 § 2, obowiązanemu przysługuje przeciwko uprawnionemu roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej wykonaniem zabezpieczenia. Roshczenie wygasza, jeżeli nie będzie dochodzone w ciągu roku od dnia powstania szkody.

§ 2. Uprawnieni, którzy łącznie uzyskali zabezpieczenie, ponoszą solidarną odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę.

§ 3. Jeżeli w terminie miesiąca od dnia powstania roszczenia, o którym mowa w § 1, obowiązany nie wytoczył powództwa, sąd zwraca uprawnionemu, na jego wniosek, kaucję złożoną na zabezpieczenie tego roszczenia.

Tytuł II

Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych

Art. 747. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje przez:

- 1) zajęcie ruchomości, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunku bankowego albo innej wierzytelności lub innego prawa majątkowego;
- 2) obciążenie nieruchomości obowiązanego hipoteką przymusową;
- 3) ustanowienie zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej lub której księga wieczysta zginęła lub uległa zniszczeniu;
- 4) obciążenie statku albo statku w budowie hipoteką morską;
- 5) ustanowienie zakazu zbywania właściwego spółdzielczego prawa do lokalu;
- 6) ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym obowiązanego albo zakładem wchodząącym w skład przedsiębiorstwa lub jego części albo częścią gospodarstwa rolnego obowiązanego.

Art. 748. Postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia wydane na posiedzeniu niejawnym, w wypadkach, o których mowa w art. 747 pkt 2-6, doręcza się również obowiązanemu.

Art. 749. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych przeciwko Skarbowi Państwa jest niedopuszczalne.

Art. 750. Zabezpieczenie nie może obejmować rzeczy, wierzytelności i praw, z których egzekucja jest wyłączona.

Art. 751. § 1. Rzeczy ulegające szybkiemu zepsuciowi mogą stanowić przedmiot zabezpieczenia, gdy obowiązany nie ma innego mienia, które mogłoby zabezpieczyć roszczenia uprawnionego, istnieje zaś możliwość sprzedaży tych rzeczy niezwłocznie.

§ 2. Sprzedaż rzeczy wymienionych w § 1 powinna nastąpić niezwłocznie, według przepisów o sprzedaży w trybie egzekucji z ruchomości.

§ 3. Na wniosek obowiązanego sąd rejonowy może po wysłuchaniu uprawnionego polecić komornikowi sprzedaż każdej zajętej ruchomości, wierzytelności lub prawa.

§ 4. Cenę uzyskaną ze sprzedaży składa się na rachunek depozytowy sądu na zabezpieczenie roszczeń uprawnionego.

Art. 752. § 1. Zajęte ruchomości nie mogą być oddane pod dozór uprawnionemu. Zajęte pieniądze składają się na rachunek depozytowy sądu, a zajęte papiery wartościowe sąd składa w banku.

§ 2. Sumę złożoną na rachunek depozytowy sąd umieszcza na wydzielonym, oprocentowanym rachunku bankowym w wysokości oprocentowania udzielonego przez bank dla wkładów wypłacanych na każde żądanie. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że zabezpieczenie może trwać dłużej niż trzy miesiące, na wniosek obowiązanego, należy umieścić złożone do depozytu sumy w banku wskazanym przez obowiązanego na rachunku bankowym oprocentowanym jak dla lokat terminowych.

§ 3. W sprawach, w których zabezpieczenie może być udzielone z urzędu, orzeczenia, o których mowa w § 2, sąd wydaje z urzędu.

Art. 752¹. W razie udzielenia zabezpieczenia przez zajęcie papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu, obowiązany w terminie trzech miesięcy od dnia zajęcia może zlecić ich sprzedaż. Sumę uzyskaną ze sprzedaży umieszcza się na rachunku depozytowym sądu. Obowiązany może także zlecić by znajdujące się na rachunku papierów wartościowych sumy pieniężne zostały wpłacone na rachunek depozytowy sądu. Przepis art. 752 stosuje się odpowiednio.

Art. 752². § 1. W razie zajęcia na zabezpieczenie rachunku bankowego przedsiębiorcy lub właściciela gospodarstwa rolnego sąd na wniosek obowiązanego złożony w terminie tygodniowym od dnia doręczenia mu postanowienia o zabezpieczeniu określa, jakie kwoty można pobierać na bieżące wypłaty wynagrodzeń za pracę wraz z podatkiem od wynagrodzenia i innymi ustawowymi ciężarami, a także na bieżące koszty prowadzonej działalności gospodarczej.

§ 2. Udzielając zabezpieczenia sąd może określić korzystanie z zajętego rachunku bankowego w inny sposób.

§ 3. Zajęcie rachunku bankowego nie pozbawia obowiązanego prawa do polecenia przekazania zajętych kwot na rachunek depozytowy sądu w celu wpłacenia sumy zabezpieczenia. Przepis art. 752 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio, gdy w ramach zabezpieczenia zajęto inne wierzytelności i prawa majątkowe.

Art. 752³. § 1. Postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia ustanawiające zakaz zbywania własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu, stanowi podstawę wpisu w księdze wieczystej ostrzeżenia o zakazie zbywania tych praw. Wpisu dokonuje się na wniosek uprawnionego. Postanowienie to doręcza się także spółdzielni mieszkaniowej.

§ 2. Spółdzielnia mieszkaniowa ponosi odpowiedzialność za szkodę spowodowaną czynnościami umożliwiającymi zbycie prawa, o którym mowa w § 1.

Art. 752⁴. § 1. Zarząd przymusowy ustanowiony nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym obowiązanego lub nad zakładem wchodząącym w skład przedsiębiorstwa lub jego częścią albo nad częścią gospodarstwa rolnego wykonuje się według przepisów o zarządzie w toku egzekucji z nieruchomości, z zastrzeżeniem, że zarządcę ustanawia sąd wydający postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia oraz że postanowienie o ustanowieniu zarządcy jest jednocześnie podstawą do wprowadzenia zarządcy w zarząd, w razie gdyby istniały przeszkody uniemożliwiające zarządcy objęcie zarządu. Zarządcą nie może być obowiązany.

§ 2. W toku sprawowania zarządu sąd może, za zgodą uprawnionego i obowiązanego, zezwolić na wykonywanie zarządu w inny sposób.

§ 3. Za zgodą obowiązanego sąd postanowi, że dochód uzyskiwany z zarządu przeznaczony będzie na zaspokojenie uprawnionego. Zgoda taka nie jest potrzebna w sprawach wymienionych w art. 753, art. 753¹ i art. 754. Wydając postanowienie o przekazywaniu dochodu na zaspokojenie uprawnionego, sąd określi wysokość kwoty, do której wierzyciel winien być zaspokojony, jeżeli kwota ta nie została określona w postanowieniu o zabezpieczeniu.

§ 4. W razie wyrażenia zgody na zaspokojenie uprawnionego z dochodu uzyskanego przez zarząd, przepisy art. 753² stosuje się odpowiednio.

§ 5. W sprawach, o których mowa w § 2-4 orzeka sąd wydający postanowienie o zabezpieczeniu.

Art. 752⁵. Czynności prawne obowiązanego dotyczące majątku objętego zarządem przymusowym podjęte po ustanowieniu zarządu są nieważne. Dla określenia czasu powstania skutków ustanowienia zarządu przepisy art. 910 stosuje się odpowiednio.

Art. 752⁶. § 1. W razie skierowania egzekucji do składników mienia objętego zarządem przymusowym dalsze postępowanie prowadzone będzie według przepisów o egzekucji przez zarząd przymusowy. Przepisy art. 1064⁴ i art. 1064¹⁰ stosuje się odpowiednio.

§ 2. Jeżeli do przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego objętego zarządem ustanowionym w postępowaniu zabezpieczającym skierowano egzekucję przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, przepis art. 1064¹⁴ stosuje się odpowiednio.

Art. 753. § 1. W sprawach o alimenty zabezpieczenie może polegać na zobowiązaniu obowiązanego do zapłaty uprawnionemu jednorazowo albo okresowo

określonej sumy pieniężnej. W sprawach tych podstawą zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia.

§ 2. W wypadkach wymienionych w § 1, sąd z urzędu doręcza stronom odpis postanowienia o zabezpieczeniu.

Art. 753¹. § 1. Przepis art. 753 stosuje się odpowiednio do zabezpieczenia roszczeń o:

- 1) rentę z tytułu odpowiedzialności za uszkodzenie ciała lub utratę życia żywiciela albo rozstrój zdrowia oraz o zmianę uprawnień objętych treścią dożywocia na dożywotnią rentę;
- 2) wynagrodzenie za pracę;
- 3) należności z tytułu rękojmi lub gwarancji jakości albo kary umownej, jak również należności z tytułu niezgodności towaru z umową, przeciwko przedsiębiorcy do wysokości dwudziestu tysięcy złotych;
- 4) należności z tytułu najmu lub dzierżawy, a także należności z tytułu opłat obciążających najemcę lub dzierżawcę oraz opłat z tytułu korzystania z lokalu mieszkalnego lub użytkowego - do wysokości, o której mowa w pkt 3;
- 5) naprawienie szkody wynikającej z naruszenia przepisów o ochronie środowiska;
- 6) należności wynikające z naruszenia autorskich praw majątkowych, praw majątkowych do artystycznych wykonań, praw do fonogramów i wideogramów oraz należności wynikające z naruszenia autorskich praw osobistych;
- 7) należności wynikające z naruszenia praw z rejestracji znaku towarowego, patentu, wzoru użytkowego, wzoru zdobniczego, topografii układu scalonego i oznaczeń geograficznych;
- 8) wynagrodzenie przysługujące twórcy projektu wynalazczego.

§ 2. W sprawach wymienionych w § 1, sąd udziela zabezpieczenia po przeprowadzeniu rozprawy. Oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia może nastąpić na posiedzeniu niejawnym. Przepis art. 749 nie stosuje się.

Art. 753². W sprawach, o których mowa w art. 753 i art. 753¹, jeżeli osoba obowiązana do świadczeń uzna roszczenie, wyrok zasądzający świadczenie w zakresie niezaspokojonym może być wydany na posiedzeniu niejawnym.

Art. 754. Sąd może jeszcze przed urodzeniem się dziecka zabezpieczyć przyszłe roszczenia alimentacyjne związane z ustaleniem ojcostwa, o których mowa w art. 141 i art. 142 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, przez zobowiązanie obowiązanego do wyłożenia odpowiedniej sumy na koszty utrzymania matki przez trzy miesiące w okresie porodu oraz na utrzymanie dziecka przez pierwsze trzy miesiące po urodzeniu. W sprawach tych termin do wytoczenia powództwa wynosi trzy miesiące od dnia urodzenia się dziecka. Postanowienie sąd wydaje po przeprowadzeniu rozprawy. Przepisy art. 733 i art. 753² stosuje się odpowiednio.

Art. 754¹. § 1. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej albo jeżeli sąd inaczej nie postanowi, zabezpieczenie udzielone według przepisów niniejszego

tytułu, upada po upływie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego roszczenie, które podlegało zabezpieczeniu.

§ 2. W sprawach, w których udzielono zabezpieczenia przy zastosowaniu art. 747 pkt 1 lub pkt 6 zabezpieczenie upada, jeżeli uprawniony w terminie dwóch tygodni od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego roszczenie nie wniósł o dokonanie dalszych czynności egzekucyjnych.

§ 3. Na wniosek obowiązanego sąd wyda postanowienie stwierdzające upadek zabezpieczenia.

Tytuł III

Inne wypadki zabezpieczenia

Art. 755. § 1. Jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych do zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może:

- 1) unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania;
- 2) ustanowić zakaz zbywania przedmiotów lub praw objętych postępowaniem;
- 3) zawiesić egzekucję lub postępowanie wykonawcze;
- 4) uregulować sposób roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi;
- 5) nakazać wpisanie stosownego ostrzeżenia w księdze wieczystej lub we właściwym rejestrze.

§ 2. W sprawach przeciwko środkom społecznego przekazu o ochronę dóbr osobistych, sąd odmówi udzielenia zabezpieczenia polegającego na zakazie publikacji, jeżeli zabezpieczeniu sprzeciwia się ważny interes publiczny.

Art. 756. W sprawach o rozwód, o separację oraz o unieważnienie małżeństwa, sąd może również orzec o wydaniu małżonkowi, opuszczającemu mieszkanie zajmowane wspólnie przez małżonków, potrzebnych mu przedmiotów.

Art. 757. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej albo sąd inaczej nie postanowi, zabezpieczenie udzielone według przepisów niniejszego tytułu upada po upływie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego roszczenie, które podlegało zabezpieczeniu. Na wniosek obowiązanego sąd wydaje postanowienie stwierdzające upadek zabezpieczenia.”;

105) w części drugiej w tytule księgi drugiej wyrazy „Księga druga” zastępuje się wyrazami „Część trzecia”;

106) po art. 760 dodaje się art. 760¹ w brzmieniu:

„Art. 760¹. Na żądanie wierzyciela, którego roszczenie stwierdzone jest tytułem wykonawczym lub tytułem egzekucyjnym, organ egzekucyjny, który prowadzi egzekucję lub który jest właściwy do jej prowadzenia według przepisów kodeksu, udzieli mu informacji, czy przeciwko dłużnikowi prowadzone jest przez ten organ egzekucyjny postępowanie egzekucyjne, a jeżeli tak, powiadomi go o stosowanych sposobach egzekucji oraz o wysokości egzekwowanych roszczeń, a także o aktualnym stanie sprawy.”;

107) w art. 761§ 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1.Organ egzekucyjny może żądać od uczestników postępowania złożenia wyjaśnień oraz zasięgać od organów administracji publicznej, organów wykonujących zadania z zakresu administracji publicznej, organów podatkowych, organów rentowych, banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, przedsiębiorstw maklerskich, organów spółdzielni mieszkaniowych, zarządów wspólnot mieszkaniowych oraz innych podmiotów zarządzających mieszkaniem i lokalami użytkowymi jak również innych instytucji i osób nie uczestniczących w postępowaniu informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji.”;

108) art. 767 otrzymuje brzmienie:

„Art. 767. § 1. Na czynności komornika przysługuje skarga do sądu rejonowego, jeżeli ustanowia nie stanowi inaczej. Dotyczy to także zaniechania przez komornika dokonania czynności. Do rozpoznania skargi na czynności komornika właściwy jest sąd, przy którym działa komornik. Jeżeli do prowadzenia egzekucji został wybrany komornik poza właściwością ogólną, skargę rozpoznaje sąd, który byłby właściwy według ogólnych zasad.

§ 2. Skargę może złożyć strona lub inna osoba, której prawa zostały przez czynności lub zaniechanie komornika naruszone bądź zagrożone.

§ 3. Skarga na czynność komornika powinna czynić zadość wymaganiom pisma procesowego oraz określać zaskarżoną czynność lub czynność której zaniechano, jak również wniosek o zmianę, uchylenie lub dokonanie czynności wraz z uzasadnieniem.

§ 4. Skargę wnosi się do sądu w terminie tygodniowym od dnia czynności, gdy strona lub osoba, której prawo zostało przez czynność komornika naruszone bądź zagrożone, była przy czynności obecna lub była o jej terminie zawiadomiona, w innych wypadkach - od dnia zawiadomienia o dokonaniu czynności strony lub osoby, której prawo zostało przez czynności komornika naruszone bądź zagrożone, a w braku zawiadomienia - od dnia w którym czynność powinna być dokonana. Odpis skargi sąd przesyła komornikowi, który w terminie trzech dni na piśmie sporządza uzasadnienie dokonania zaskarżonej czynności lub przyczyn jej zaniechania oraz przekazuje je wraz z aktami sprawy do sądu, do którego skargę wniesiono, chyba że skargę w całości uwzględnia, o czym zawiadamia sąd i skarżącego oraz zainteresowanych, których uwzględnienie skargi dotyczy.”;

109) uchyla się art. 767¹;

110) po art. 767 dodaje się art. 767²-767⁴ w brzmieniu:

„Art. 767². § 1. Sąd rozpoznaje skargę w terminie tygodniowym od dnia jej wpływu do sądu, a gdy skarga zawiera braki formalne, które podlegają uzupełnieniu, w terminie tygodniowym od jej uzupełnienia.

§ 2. Wniesienie skargi nie wstrzymuje postępowania egzekucyjnego ani wykonania zaskarżonej czynności, chyba że sąd zawiesi postępowanie lub wstrzyma dokonanie czynności.

Art. 767³. Jeżeli skargę wniesiono po terminie albo nie uzupełniono w terminie jej braków, sąd odrzuca skargę, chyba że uzna, iż zachodzi podstawa do podjęcia czynności na podstawie art. 759 § 2. Na postanowienie sądu o odrzuceniu skargi służy zażalenie.

Art. 767⁴. § 1. Zażalenie na postanowienie sądu przysługuje w wypadkach wskazanych w ustawie.

§ 2. Na postanowienie sądu drugiej instancji wydane po rozpoznaniu zażalenia kasacja nie przysługuje.”;

111) po art. 770 dodaje się art. 770¹ w brzmieniu:

„Art. 770¹. Prawomocne postanowienie komornika w przedmiocie kosztów podlega wykonaniu po uprawomocnieniu się bez potrzeby zaopatrywania go w klauzulę wykonalności.”;

112) art. 773¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 773¹. § 1. W wypadku zbiegu egzekucji do tych samych rzeczy, wierzytelności lub praw, dalszą egzekucję prowadzi komornik, właściwy według przepisów niniejszego kodeksu.

§ 2. Jeżeli żaden z komorników nie jest właściwy według przepisów niniejszego kodeksu, komornik, który później wszczął egzekucję niezwłocznie przekazuje sprawę komornikowi, który pierwszy wszczął egzekucję, o czym zawiadamia wierzyciela.

§ 3. Przekazując sprawę komornik obowiązany jest rozliczyć koszty egzekucji.”;

113) art. 775 otrzymuje brzmienie:

„Art. 775. Przepisów art. 773 i art. 774 nie stosuje się w razie zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowego zabezpieczenia, jak również zbiegu zabezpieczenia administracyjnego z egzekucją sądową, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w art. 751.”;

114) art. 775¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 775¹. Komornik, który przyjął wniosek o wszczęcie egzekucji, do prowadzenia której nie jest właściwy według przepisów niniejszego kodeksu, nie może odmówić przyjęcia innych wniosków o wszczęcie egzekucji przeciwko temu samemu dłużnikowi, jeżeli następni wierzyciele wnoszą o przeprowadzenie egzekucji według tych samych sposobów co wcześniejsi wierzyciele.”;

115) art. 776 otrzymuje brzmienie:

„Art. 776. Podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy, jeżeli ustanowi inaczej. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności.”;

116) w art. 777:

a) w § 1:

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej lub uiszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku, ilościowo w akcie oznaczonych, albo też obowiązek wydania rzeczy indywidualnie oznaczonej, lokalu, nieruchomości lub statku wpisanego do rejestru gdy termin zapłaty, uiszczenia lub wydania jest w akcie wskazany.”;

- po pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) akt notarialny, w którym właściciel nieruchomości albo wierzyciel wierzytelności obciążonych hipoteką, niebędący dłużnikiem osobistym, poddał się egzekucji z obciążonej nieruchomości albo wierzytelności, w celu zaspokojenia wierzyciela hipotecznego, jeżeli wysokość wierzytelności podlegającej zaspokojeniu jest w akcie określona wprost albo oznaczona za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, i gdy akt określa warunki, które upoważniają wierzyciela do prowadzenia egzekucji o część lub całość roszczenia, jak również wskazany jest termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności.”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Tytułem egzekucyjnym jest również akt notarialny, w którym niebędący dłużnikiem osobistym właściciel ruchomości lub prawa obciążonych zastawem rejestrowym albo zastawem, poddaje się egzekucji z obciążonych składników w celu zaspokojenia zastawnika. Przepis § 1 pkt 6 stosuje się odpowiednio.”;

117) art. 778¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 778¹. Tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko spółce jawnej, spółce partnerskiej, spółce komandytowej lub spółce komandytowo-akcyjnej sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko wspólnikowi ponoszącemu odpowiedzialność bez ograniczenia całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki, jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, jak również wtedy, gdy jest oczywiste, że egzekucja ta będzie bezskuteczna.”;

118) art. 783 otrzymuje brzmienie:

„Art. 783. § 1. Klauzula wykonalności powinna zawierać stwierdzenie, że tytuł uprawnia do egzekucji, a w razie potrzeby oznaczać jej zakres. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, tytułem egzekucyjnym zasadzającym świadczenie w walutach obcych sąd nada klauzulę wykonalności ze zobowiązaniem komornika do przeliczenia zasadzonej kwoty na walutę polską według średniego kursu złotego w stosunku do walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym przekazanie należności wierzycielowi.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, brzmienie klauzuli wykonalności.

§ 3. Jeżeli tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu, klauzulę umieszcza się na wypisie orzeczenia, czyniąc wzmiankę o jej wydaniu na oryginale orzeczenia. W innych wypadkach klauzulę umieszcza się na tytule egzekucyjnym przedstawionym przez strony.”;

119) po art. 786 dodaje się art. 786¹ i art. 786² w brzmieniu:

„Art. 786¹. W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu, który określa warunki do prowadzenia egzekucji na podstawie takiego aktu, przepis art. 786 § 1 stosuje się odpowiednio. Nie dotyczy to wypadku, gdy warunkiem tym jest spełnienie przez dłużnika świadczenia w określonym terminie. Sąd nada wtedy klauzulę wykonalności po upływie tego terminu.

Art. 786². § 1. W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułu egzekucyjnemu, sąd bada czy dłużnik poddał się egzekucji oraz czy roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej dokonanej

bezpośrednio z bankiem lub z zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z tej czynności.

§ 2. Jeżeli wykonanie tytułu egzekucyjnego jest uzależnione od zdarzenia, które udowodnić powinien wierzyciel, sąd nada klauzulę wykonalności, po dostarczeniu dowodu tego zdarzenia w formie dokumentu.”;

120) po art. 789 dodaje się art. 789¹ i art. 789² w brzmieniu:

„Art. 789¹. Jeżeli wierzyciel nie może uzyskać dokumentu stwierdzającego zbycie przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego albo gdyby uzyskanie takiego dokumentu było nadmiernie utrudnione, sąd przed nadaniem klauzuli wykonalności wysłucha nabywcy stosownie do art. 760 § 2. Jeżeli nabywca zaprzecza istnieniu podstaw do nadania przeciwko niemu klauzuli wykonalności, sąd na wniosek wierzyciela, a w sprawach o alimenty lub o roszczenia z zakresu prawa pracy, także z urzędu, wzywa nabywca do okazania dokumentów stwierdzających nabycie. Przepisy o wyjawieniu majątku stosuje się odpowiednio. W razie przyznania okoliczności nabycia przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego sąd nada klauzulę wykonalności bez okazywania dokumentu stwierdzającego nabycie.”

Art. 789². § 1. Tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko zbywcy przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego jest także podstawą egzekucji przeciwko nabywcy przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, jeżeli wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie egzekucji w ciągu miesiąca od dnia nabycia przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio, gdy przejęcie obowiązków nastąpiło w wyniku podziału lub innego przekształcenia przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego albo w wyniku wniesienia do spółki przedsiębiorstwa państwowego lub jego zorganizowanej części dokonanego w trybie komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

§ 3. Przepisy § 1 i § 2 nie uchybiają przepisom o ograniczeniu odpowiedzialności nabywcy przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego za zobowiązania zbywcy.”;

121) art. 791 otrzymuje brzmienie:

„Art. 791. § 1. Tytuł wykonawczy zobowiązujący do wydania ruchomości indywidualnie oznaczonych, nieruchomości lub statku albo do opróżnienia pomieszczenia, upoważnia do prowadzenia egzekucji nie tylko przeciwko dłużnikowi, lecz przeciwko każdemu, kto tymi rzeczami włada. Niniejszy przepis nie narusza uprawnień nabywcy w dobrej wierze.

§ 2. Jeżeli владający uprawdopodobni dokumentem, że владanie ruchomością indywidualnie oznaczoną, nieruchomością, pomieszczeniem lub statkiem uzyskał na podstawie tytułu prawnego niepochodzącego od dłużnika, komornik wstrzyma się z czynnościami egzekucyjnymi pouczając владającego, że może w terminie tygodnia wystąpić do sądu o ustalenie, że tytuł wykonawczy nie może być w stosunku do niego wykonywany i o zabezpieczenie tego powództwa przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Przepisy art. 843 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Wstrzymując się z czynnościami egzekucyjnymi komornik dokona zajęcia ruchomości lub statku pozostawiając te przedmioty pod dozorem władającego.

§ 4. W razie braku zabezpieczenia powództwa komornik podejmie po terminie miesiąca dalsze czynności egzekucyjne w stosunku do osoby владающей. Dalsza zmiana osoby владающей ruchomością, nieruchomością, statkiem lub pomieszczeniem nie będzie stanowiła przeszkody w realizacji tytułu wykonawczego.”;

122) po art. 797 dodaje się art. 797¹ w brzmieniu:

„Art. 797¹. Wierzyciel może zlecić komornikowi poszukiwanie za wynagrodzeniem majątku dłużnika.”;

123) po art. 805 dodaje się art. 805¹ w brzmieniu:

„Art. 805¹. § 1. Jeżeli w toku egzekucji zostanie ujawnione, że na zajętym przedmiocie, wierzytelności lub prawie ustanowiony został zastaw rejestrowy, komornik zawiadomi niezwłocznie o zajęciu zastawnika zastawu rejestrowego.

§ 2. Prowadząc egzekucję o świadczenie przekraczające dwadzieścia tysięcy złotych komornik obowiązany jest uzyskać z centralnej informacji o zastawach rejestrowych dane o tym, czy dłużnik jest zastawcą zastawu rejestrowego oraz kto jest zastawnikiem. O wszczęciu egzekucji komornik niezwłocznie zawiadamia zastawnika zastawu rejestrowego.

§ 3. Jeżeli skierowano egzekucję do pojazdu mechanicznego a dłużnik nie wydał dowodu rejestracyjnego zajętego pojazdu, komornik jest obowiązany uzyskać informację w centralnej informacji o zastawach rejestrowych czy zajęty pojazd nie jest obciążony zastawem rejestrowym. W razie stwierdzenia, że zajęty pojazd mechaniczny jest obciążony zastawem rejestrowym komornik niezwłocznie zawiadomi zastawnika zastawu rejestrowego o wszczęciu egzekucji.

§ 4. Sprzedaż ruchomości, wierzytelności i praw obciążonych zastawem rejestrowym może nastąpić nie wcześniej niż po upływie tygodnia od dnia zawiadomienia zastawnika.”;

124) art. 808 otrzymuje brzmienie:

„Art. 808. Jeżeli złożona w postępowaniu egzekucyjnym kwota pieniężna nie podlega natychmiastowemu wydaniu, powinna być złożona na rachunek depozytowy sądu. Przepisy art. 752 stosuje się odpowiednio.”;

125) art. 813 otrzymuje brzmienie:

„Art. 813. § 1. W wypadkach wymagających zasięgnięcia opinii biegłego, komornik zwróci się o wydanie opinii do jednego lub kilku stałych biegłych sądowych. Jeżeli wśród stałych biegłych sądowych nie ma biegłego wymaganej specjalności, komornik zwróci się do sądu o wyznaczenie biegłego i odebranie od niego przyrzeczenia.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio, gdy wezwany przez komornika stały biegły sądowy został wyłączony lub nie przyjął nałożonego na niego obowiązku z przyczyn wskazanych w art. 280, a nie ma innego biegłego tej specjalności wśród stałych biegłych sądowych.”;

126) art. 815 otrzymuje brzmienie:

„Art. 815. § 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej wszelkich wpłat komornikowi można dokonać gotówką lub poleceniem przelewu na rachunek komornika, a za zgodą komornika także w inny sposób.

§ 2. Pokwitowanie komornika ma taki sam skutek, jak pokwitowanie wierzyciela sporządzone w formie dokumentu urzędowego.”;

127) art. 817 otrzymuje brzmienie:

„Art. 817. W sprawach o naruszenie posiadania ukończonej egzekucja może być podjęta na nowo na podstawie tego samego tytułu wykonawczego, jeżeli dłużnik ponownie dokonał zmiany sprzecznej z treścią tego tytułu, a żądanie w tym przedmiocie zostanie zgłoszone przed upływem sześciu miesięcy od ukończenia egzekucji.”;

128) po art. 819 dodaje się art. 819¹ w brzmieniu:

„Art. 819¹. § 1. Zbycie przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego po wszczęciu postępowania egzekucyjnego nie ma wpływu na bieg tego postępowania.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w razie przekształcenia organizacyjnego dłużnika będącego osobą prawną, a także spółką handlową niemającą osobowości prawnej, jak również przekształcenia spółki cywilnej w spółkę handlową.”;

129) w art. 829 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) narzędzia i inne przedmioty niezbędne do osobistej pracy zarobkowej dłużnika oraz surowce niezbędne dla niego do produkcji na okres jednego tygodnia, z wyłączeniem jednak pojazdów mechanicznych;”;

130) w art. 831 w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) sumy przyznane przez Skarb Państwa na specjalne cele (w szczególności stypendia, wsparcia), chyba że wierzytelność egzekwowania powstała w związku z urzeczywistnieniem tych celów albo z tytułu obowiązku alimentacyjnego;”;

131) art. 840 otrzymuje brzmienie:

„Art. 840. § 1. Dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym prawomocnym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzytelowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

§ 2. Jeżeli podstawą egzekucji jest tytuł pochodzący od organu administracyjnego, do stwierdzenia, że zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane, powołany jest organ, od którego tytuł pochodzi.”;

132) po art. 840¹ dodaje się art. 840² w brzmieniu:

„Art. 840². Jeżeli egzekucja prowadzona jest na podstawie tytułu egzekucyjnego lub innego dokumentu, któremu nie nadaje się klauzuli wykonalności, do ochrony praw dłużnika stosuje się odpowiednio przepisy art. 840 i art. 843.”;

133) w art. 841 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych.”;

134) w art. 843 uchyla się § 4;

135) po art. 844 dodaje się art. 844¹ w brzmieniu:

„Art. 844¹. Przepisy dotyczące egzekucji z ruchomości stosuje się odpowiednio do egzekucji ze zwierząt, jeżeli nie jest to sprzeczne z przepisami dotyczącymi ochrony zwierząt.”;

136) w art. 852 w § 1, w art. 1031, w art. 1033 w § 1 i w art. 1040 w § 2 wyrazy „do depozytu sądowego” zastępuje się wyrazami „na rachunek depozytowy sądu”;

137) art. 853 otrzymuje brzmienie:

„Art. 853. § 1. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, komornik oznacza wartość zajętych ruchomości i umieszcza ją w protokole zajęcia.

§ 2. Jeżeli komornik uzna, że w celu oszacowania należy wezwać biegłego, albo jeżeli wierzytel lub dłużnik podnoszą w skardze zarzuty na oszacowanie, oszacowania dokonuje biegły przy samym zajęciu, a gdyby to nie było możliwe, w terminie późniejszym, aż do dnia licytacji. Skargę na oszacowanie komornika wnosi się do komornika przy zajęciu ruchomości, a gdyby to nie było możliwe - do dnia licytacji.”;

138) po art. 864 dodaje się art. 864¹ w brzmieniu:

„Art. 864¹. Komornik może sprzedać z wolnej ręki ruchomości niewymienione w art. 864 § 2, jeżeli dłużnik wyraził na to zgodę i określił minimalną cenę zbycia. Sprzedaż nie może nastąpić wcześniej, niż po czternastu dniach od dnia oszacowania. Sprzedaż może nastąpić tylko wtedy, gdy wierzyciele wyrazili na to zgodę.”;

139) w art. 865 uchyla się § 2 i § 3;

140) po art. 866 dodaje się art. 866¹ i art. 866² w brzmieniu:

„Art. 866¹. Zajęte ruchomości, których sprzedaż wymaga zezwolenia, komornik sprzedaje za pośrednictwem przedsiębiorstwa posiadającego takie zezwolenie albo

sprzedaje temu przedsiębiorstwu. Do wyceny ruchomości przepis art. 865 stosuje się odpowiednio.

Art. 866². § 1. Do oszacowania zajętych przedmiotów o wartości historycznej lub artystycznej komornik wzywa biegłego. Przedmioty te mogą być sprzedane za pośrednictwem przedsiębiorstwa zajmującego się ich obrotem albo państwowemu muzeum, bibliotece, archiwum lub ośrodkowi badań i dokumentacji. Przepis art. 864¹ stosuje się odpowiednio.

§ 2. Do oszacowania wyrobów ze złota i platyny komornik powołuje biegłego. Wyroby ze złota i platyny z wyjątkiem przedmiotów użytkowych oraz przedmioty ze złota lub platyny niezdatne do użytku komornik sprzedaje przedsiębiorstwu jubilerskiemu lub innemu zajmującemu się obrotem lub przerobem metali szlachetnych. Przepis art. 865 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Zajęte dewizy komornik sprzedaje bankowi lub innemu przedsiębiorcy zajmującemu się ich kupnem. Cena zbycia nie może być niższa od kursu kupna waluty obcej w złotych przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym datę sprzedaży.”;

141) w art. 867 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zajęte ruchomości, niesprzedane według przepisów poprzedzających, komornik sprzedaje w drodze licytacji publicznej.”;

142) w art. 881 w § 3 i w § 4, w art. 882, w art. 884 w § 3 i w § 4, w art. 886 w § 1, w § 3 i w § 4, w art. 887 w § 2 i w art. 1029 w § 2 użyte w różnym przypadku wyrazy „zakład pracy” zastępuje się użyтыm w odpowiednim przypadku wyrazem „pracodawca”;

143) w art. 884 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie rozwiązania stosunku pracy z dłużnikiem dotychczasowy pracodawca czyni wzmiankę o zajęciu należności w wydanym dłużnikowi świadectwie pracy, a jeżeli nowy pracodawca dłużnika jest mu znany, przesyła temu pracodawcy zawiadomienie komornika i dokumenty dotyczące zajęcia wynagrodzenia oraz powiadamia o tym komornika i dłużnika, przeciwko któremu toczy się postępowanie egzekucyjne. Wzmianka w świadectwie pracy powinna zawierać oznaczenie komornika, który zajął należność oraz numer sprawy egzekucyjnej, jak również wskazać wysokość potrąconych już kwot. Przesłanie zawiadomienia komornikowi ma skutki zajęcia należności dłużnika u nowego pracodawcy od chwili dojścia zawiadomienia do tego pracodawcy.”;

144) w art. 886 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli pracodawcą nie jest osoba fizyczna grzywnie podlega pracownik lub wspólnik odpowiedzialny za wykonanie takiej czynności, a w razie niewyznaczenia takiego pracownika lub niemożności jego ustalenia - osoby uprawnione do reprezentowania pracodawcy. Jeżeli pracodawcą jest spółka cywilna grzywnie podlega którykolwiek ze wspólników.”;

145) w art. 889 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli wierzytelność znajdująca się na rachunku bankowym, w tym na rachunku bankowym obejmującym wkład oszczędnościowy, zajęta została w dwu lub więcej postępowaniach egzekucyjnych, a znajdująca się na rachunku kwota nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich wierzycieli, bank wstrzymuje się z wypłatą zajętych kwot, powiadamiając o tym komorników prowadzących egzekucję. Zajęte wierzytelności

bank wypłaca, po przekazaniu wszystkich spraw w trybie art. 773¹, komornikowi, który prowadzi dalszą egzekucję.”;

146) w art. 890 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli dłużnikiem jest przedsiębiorca, sąd może zezwolić na wypłatę z zajętego rachunku bankowego wynagrodzenia za pracę dla pracowników zatrudnionych u dłużnika wraz z podatkami i ustawowymi ciężarami, jeżeli będzie to uzasadnione potrzebą zapewnienia produkcji lub innymi ważnymi względami. Zezwolenie sądu może być udzielone na okres do trzech miesięcy w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów.”;

147) po art. 890 dodaje się art. 890¹ w brzmieniu:

„Art. 890¹. Jeżeli zajęcie obejmuje wierzytelność wynikającą z rachunku bankowego zajętego uprzednio na podstawie postanowienia o zabezpieczeniu ustanowionym w postępowaniu zabezpieczającym uprawnienia obowiązanego do dokonania wypłat z rachunku bankowego ustają z dniem dokonania zajęcia w postępowaniu egzekucyjnym.”;

148) po art. 891 dodaje się art. 891¹ i art. 891² w brzmieniu:

„Art. 891¹. § 1. Na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko dłużnikowi można zająć wierzytelność z rachunku wspólnego prowadzonego dla dłużnika i osób trzecich. Dalsze czynności egzekucyjne prowadzone będą do przypadającego dłużnikowi udziału w rachunku wspólnym stosownie do treści umowy regulującej prowadzenie rachunku, którą dłużnik obowiązany jest przedłożyć komornikowi w terminie tygodnia od daty zajęcia. Przepisy o wyjawieniu majątku stosuje się odpowiednio. Jeżeli umowa nie określa udziału w rachunku wspólnym albo gdy dłużnik nie przedłoży umowy, domniemywa się, że udziały są równe. Po ustaleniu udziału dłużnika zwalnia się pozostałe udziały od egzekucji.

§ 2. W razie prowadzenia rachunku wspólnego dla wspólników spółki cywilnej przepisy art. 911¹ stosuje się odpowiednio.

Art. 891². § 1. Na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko dłużnikowi pozostającemu w związku małżeńskim, można prowadzić egzekucję z rachunku wspólnego dłużnika i jego małżonka.

§ 2. Przepis § 1 nie wyłącza możliwości obrony małżonka dłużnika w drodze powództwa o zwolnienie od egzekucji, jeżeli na rachunku wspólnym małżonków zgromadzono środki, które nie wchodzą do majątku osobistego dłużnika, albo też środki, które nie pochodzą z pobranego przez dłużnika wynagrodzenia za pracę, dochodów uzyskanych przez dłużnika z innej działalności zarobkowej, jak również z korzyści uzyskanych z jego praw autorskich i praw pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz innych praw twórcy.”;

149) w części trzeciej w tytule II tytuł działu IV otrzymuje brzmienie:

„Egzekucja z innych wierzytelności”;

150) w art. 895 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Egzekucja prowadzona według przepisów działu niniejszego należy do komornika sądu właściwości ogólnej dłużnika, przeciwko któremu toczy się postępowanie

egzekucyjne, a w braku podstaw do jej oznaczenia - do komornika sądu właściwości ogólnej osoby zobowiązanej względem dłużnika. Gdy osoby takiej nie ma, egzekucja należy do komornika tego sądu, w którego okręgu znajduje się przedmiot świadczenia lub prawa.”;

151) w art. 897 uchyla się § 4;

152) art. 899 otrzymuje brzmienie:

„Art. 899. Dokonując zajęcia wierzytelności zabezpieczonej poręczeniem, zastawem lub zastawem rejestrówym, komornik na wniosek wierzyciela zawiadamia także poręczyciela albo właściciela przedmiotu obciążonego prawem zastawu, iż świadczenia z wierzytelności zabezpieczonej nie wolno uiścić dłużnikowi. Przepis art. 882 § 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio.”;

153) w art. 901:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Od dłużnika zajętej wierzytelności związanej z posiadaniem dokumentu komornik zażąda zapłaty poszukiwanej sumy, a jeżeli wierzytelność wymagalna jest po wypowiedzeniu, dokona jej wypowiedzenia. Na wniosek wierzyciela, dłużnika albo z urzędu, komornik dokona również czynności zachowawczych, jeżeli zajdzie tego potrzeba.”,

b) dodaje się § 4-6 w brzmieniu:

„§ 4. Zajęte papiery wartościowe niedopuszczone do publicznego obrotu, komornik może sprzedać za pośrednictwem domu maklerskiego lub banku prowadzącego działalność maklerską posiadającego zezwolenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd do podejmowania czynności związanych z obrotem takimi papierami. Sprzedaż w tym trybie może nastąpić w okresie miesiąca od dnia zajęcia. Za zgodą dłużnika sprzedaż może nastąpić także po tym terminie. Do ustalenia ceny sprzedawy należy powołać biegłego. Na wniosek dłużnika sprzedaż może nastąpić po cenie przez niego wskazanej.

§ 5. Jeżeli zobowiązany z weksla nie zapłaci poszukiwanej sumy, komornik sprzedaje weksel. Dokonany przez komornika indos wywiera skutki indosu wpisanego przez zobowiązaneego. Jeżeli na wekslu zostały umieszczone wyrazy "nie na zlecenie" lub inne zastrzeżone równoważnie, komornik może przenieść weksel na nabywcę tylko w formie i ze skutkiem przewidzianym w przepisach o przelewie wierzytelności.

§ 6. Do zbycia weksli przepisy art. 904¹ stosuje się odpowiednio.”;

154) po art. 904 dodaje się art. 904¹ w brzmieniu:

„Art. 904¹. § 1. Na wniosek wierzyciela jego zaspokojenie nastąpi przez sprzedaż wierzytelności w drodze licytacji lub z wolnej ręki, o ile nie sprzeciwia się temu charakter zajętej wierzytelności.

§ 2. Sprzedaży wierzytelności dokonuje się w drodze licytacji prowadzonej według przepisów o egzekucji z ruchomości. Cena wywołania wynosi połowę sumy, na którą składa się wartość egzekwowanej wierzytelności oraz należne od niej odsetki liczone od dnia ich wymagalności do dnia licytacji. Nabycie nie może nastąpić poniżej ceny wywołania.

§ 3. Za zgodą dłużnika zajęta wierzytelność może zostać sprzedana z wolnej ręki, po cenie przez niego wskazanej, jeżeli sprzedaż za tę cenę nie narusza interesów wierzycieli. Dłużnik może też wskazać osobę nabywcy oraz inne

warunki sprzedaży. Zgoda dłużnika na sprzedaż z wolnej ręki nie jest potrzebna, gdy wierzytelność była wymagalna przed dniem zajęcia. W takim jednak wypadku cena zbycia nie może być niższa od 60% oszacowania wraz z odsetkami licznymi do dnia sprzedaży.”;

155) w art. 908 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli po zajęciu wierzytelności należyte wykonanie praw dłużnika lub wierzytela tego wymaga, sąd na wniosek wierzytela lub dłużnika, stosownie do okoliczności, ustanowi kuratora lub zarządcę albo nakaże sprzedaż prawa. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.”;

156) po art. 908 dodaje się dział IVa w brzmieniu:

„Egzekucja z innych praw majątkowych.”;

157) art. 909 i art. 910 otrzymują brzmienie:

„Art. 909. Przepisy o egzekucji z wierzytelności stosuje się odpowiednio do egzekucji z innych praw majątkowych, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 910. § 1. Do egzekucji z praw majątkowych komornik przystąpi przez zajęcie prawa. W tym celu komornik:

1) zawiadomi dłużnika, że nie wolno mu rozporządzać, obciążać ani realizować zajętego prawa, jak również nie wolno mu pobierać żadnego świadczenia przysługującego z zajętego prawa;

2) zawiadomi osobę, która z zajętego prawa jest obciążona obowiązkiem względem dłużnika, by obowiązku tego wobec dłużnika nie realizowała, a wynikające z prawa świadczenia pieniężne uiszczała komornikowi lub na rachunek depozytowy sądu oraz wzywa tę osobę by w terminie tygodnia złożyła oświadczenie, czy inne osoby roszczą sobie pretensje do zajęcia prawa, czy i w jakim sądzie lub przed jakim organem toczy się lub toczyła się sprawa o zajęte prawo, jak również czy oraz o jakie roszczenie skierowana jest egzekucja do zajętego prawa.

§ 2. Prawo jest zajęte z chwilą doręczenia zawiadomienia osobie, która z mocy zajętego prawa jest obciążona obowiązkiem wobec dłużnika. Jednakże jeżeli zawiadomienie o zajęciu zostało doręczone dłużnikowi wcześniej, skutki zajęcia powstają wobec dłużnika z chwilą doręczenia mu zawiadomienia o zajęciu.

§ 3. Jeżeli prawo majątkowe, które ma być zajęte jest tego rodzaju, że nie ma oznaczonej osoby obciążonej obowiązkiem względem dłużnika, zajęcie jest dokonane z chwilą doręczenia zawiadomienia dłużnikowi.

§ 4. W stosunku do każdego, kto wiedział o wszczęciu egzekucji skutki zajęcia powstają z chwilą, gdy o wszczęciu egzekucji powziął wiadomość, choćby zawiadomienie, o którym mowa w § 1, nie zostało jeszcze doręczone.”;

158) po art. 910 dodaje się art. 910¹-910⁴ w brzmieniu:

„Art. 910¹. Dokonując zajęcia prawa z patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru zdobniczego, prawa z rejestracji znaku towarowego, prawa z rejestracji topografii układu scalonego komornik

przesyła do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o wpis informacji o zajęciu prawa do właściwego rejestru.

Art. 910². § 1. Z mocy zajęcia wierzyciel może wykonywać wszelkie uprawnienia majątkowe dłużnika wynikające z zajętego prawa, które są niezbędne do zaspokojenia wierzyciela w drodze egzekucji, może również podejmować wszelkie działania, które są niezbędne do zachowania prawa.

§ 2. Jeżeli zachodzi potrzeba realizacji innych uprawnień wynikających z zajętego prawa niż wymienione w § 1, sąd na wniosek dłużnika lub wierzyciela albo z urzędu ustanowi zarządcę. Do zarządcy stosuje się odpowiednio przepisy o zarządzie w egzekucji z nieruchomości.

Art. 910³. Do egzekucji z prawa majątkowego wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków stosuje się odpowiednio przepisy art. 923¹.

Art. 910⁴. § 1. Do oszacowania zajętego prawa komornik powołuje biegłego.

§ 2. Wycena biegłego nie jest potrzebna, jeżeli strony zgodnie ustaliły wartość zajętego prawa albo jeżeli w okresie trzech miesięcy przed dokonaniem zajęcia zajęte prawo było oszacowane dla celów obrotu rynkowego lub w drodze umowy ustaloną jego wartość dla potrzeb takiego obrotu.

§ 3. W przypadkach wskazanych w § 2 za wartość prawa przyjmuje się wartość prawa ustaloną zgodnie przez strony albo we wcześniejszej umowie lub oszacowaniu.”;

159) po art. 911 dodaje się art. 911¹-911⁸ w brzmieniu:

„Art. 911¹. W opisie komornik zamieści w szczególności:

- 1) rodzaj zajętego prawa;
- 2) oznaczenie osób uprawnionych oraz rodzaj przysługujących im uprawnień albo stwierdzenie o braku informacji o ich istnieniu;
- 3) oznaczenie osób zobowiązanych, jeżeli są i rodzaj ciążących na nich obowiązków;
- 4) w razie istnienia sporu co do treści prawa lub rodzaju przysługujących uprawnień, rodzaj sporu, osoby dochodzące tych roszczeń oraz oznaczenie sądu lub innego organu, przed którym spór się toczy.

Art. 911². § 1. Zajęcie praw dłużnika przysługujących mu na wypadek wystąpienia ze spółki cywilnej lub jej rozwiązania dokonane jest z chwilą powiadomienia dłużnika o zajęciu. O zajęciu komornik powiadomi pozostałych wspólników, jeżeli ich adresy zostaną komornikowi podane, przez którykolwiek ze stron.

§ 2. Pozostali wspólnicy w terminie dwóch tygodni od dnia zajęcia są obowiązani przedstawić komornikowi wykaz przedmiotów, wierzytelności i praw, które przypadną dłużnikowi na wypadek wystąpienia ze spółki lub jej rozwiązania. Przepisy art. 886 stosuje się odpowiednio.

Art. 911³. Zajmując udział wspólnika w spółce handlowej albo prawa wspólnika z tytułu udziału w takiej spółce, którymi wspólnikowi wolno rozporządzać, jak również prawa majątkowe akcjonariusza, komornik powiadomi o zajęciu spółkę oraz zgłosi ten fakt sądowi rejestrrowemu.

Art. 911⁴. Zajęcie prawa obejmuje również wszelkie wierzytelności i roszczenia przysługujące dłużnikowi z tytułu zajętego prawa nawet jeżeli powstały po zajęciu.

Art. 911⁵. Jeżeli z zajętego prawa wynika wymagalne roszczenie, komornik wezwie dłużnika zajętej wierzytelności aby spełnił świadczenie wierzycielowi lub komornikowi. Przepisy art. 887 stosuje się odpowiednio.

Art. 911⁶. § 1. Zaspokojenie wierzyciela z zajętego prawa następuje z dochodu, jeżeli zajęte prawo przynosi dochód, albo z realizacji lub sprzedaży prawa.

§ 2. Zaspokojenie z dochodu lub realizacji prawa, jeżeli nie nastąpi w trybie art. 911⁵, następuje w drodze egzekucji przez zarząd przymusowy. Przepisy art. 1064¹-1064¹¹ stosuje się odpowiednio.

§ 3. Sprzedaż prawa dokonuje się w drodze licytacji prowadzonej według przepisów o egzekucji z ruchomości z zachowaniem przepisów poniższych.

Art. 911⁷. § 1. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, komornik może sprzedać zajęte prawo z wolnej ręki po cenie nie niższej niż 75% ceny oszacowania. Sprzedaż ta nie może nastąpić wcześniej niż czternastego dnia od oszacowania.

§ 2. Na wniosek dłużnika, za zgodą wierzyciela, sprzedaż może nastąpić bez oszacowania prawa. Sprzedaż za wskazaną przez dłużnika cenę może nastąpić, gdy nie naruszyło to interesów wierzycieli. Dłużnik winien wówczas wskazać cenę minimalną, poniżej której sprzedaż nie może być dokonana. Dłużnik może wskazać osobę nabywcy albo też wskazać kilka osób uprawnionych do nabycia oraz kolejność, w jakiej prawo nabycia będzie im przysługiwało.

§ 3. Jeżeli sprzedaż nie dojdzie do skutku w terminie tygodnia od dnia, w którym wierzyciel wyraził zgodę na sprzedaż, komornik sprzedaje zajęte prawo w drodze licytacji, chyba że wierzyciel wyrazi zgodę na ponowną sprzedaż z wolnej ręki.

Art. 911⁸. § 1. Do egzekucji z papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu komornik przystąpi przez ich zajęcie. W tym celu komornik:

1) zawiadamia dłużnika, że nie wolno mu odbierać żadnego świadczenia, jak również rozporządzać, z wyjątkiem zleceń, o których mowa w § 2, zajętymi papierami wartościowymi czy wartościami zebranymi na rachunku papierów wartościowych;

2) wezwie podmiot prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, w którym dłużnik ma rachunek papierów wartościowych, by nie wykonywał dyspozycji dłużnika z wyjątkiem zleceń, o których mowa w § 2, ani też nie wypłacał dłużnikowi pieniądze ulokowane na jego rachunku papierów wartościowych, lecz zajęte sumy pieniężne do wysokości egzekwowanej należności wydał komornikowi lub złożył na rachunek depozytowy sądu.

§ 2. Jeżeli znajdujące się na rachunku papierów wartościowych dłużnika sumy pieniężne nie wystarczają na pokrycie egzekwowanego roszczenia, podmiot prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, w którym dłużnik ma rachunek, niezwłocznie wzywa dłużnika aby w terminie trzech dni złożył zlecenie sprzedaży celem zaspokojenia wierzyciela przez okres miesiąca wskazując,

które ze zdeponowanych papierów wartościowych mają być przedmiotem zlecenia sprzedaży. Jeżeli zajęto papiery wartościowe, które wcześniej były zajęte na podstawie postanowienia o zabezpieczeniu, dyspozycja dłużnika dotycząca zlecenia ich sprzedaży będzie wykonana po zajęciu dokonanym w egzekucji, jeżeli samo zlecenie sprzedaży dłużnik złożył w terminie określonym w art. 752¹.

- § 3. Jeżeli dłużnik nie dokona czynności, o której mowa w § 2, albo pomimo wykonania czynności nie dojdzie do sprzedaży papierów, prowadzący rachunek papierów wartościowych w terminie trzech dni powiadamia wierzyciela, za pośrednictwem komornika, jakie papiery wartościowe umieszczone są na rachunku. Wierzyciel składa zlecenie dokonania sprzedaży wybranych papierów wartościowych.
- § 4. W razie niezłożenia przez wierzyciela w terminie dwóch tygodni zlecenia, o którym mowa w § 3, albo gdy sprzedaż na zlecenie wierzyciela nie doszła do skutku przez okres roku, egzekucję umarza się.
- § 5. Jeżeli zajęcia dokonano na rzecz dwu lub więcej wierzycieli zlecenie, o którym mowa w § 3, składa kurator ustanowiony w trybie art. 908, chyba że wierzyciele złożą zgodny wniosek o sprzedaż zajętych papierów wartościowych. W razie ustanowienia kuratora termin dwutygodniowy liczy się od dnia powołania kuratora.”;

160) w art. 913 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli zajęty w egzekucji majątek dłużnika nie rokuje zaspokojenia egzekwowanych należności lub jeżeli wierzyciel wykaże, że na skutek prowadzonej egzekucji nie uzyskał w pełni zaspokojenia swej należności, może on żądać zobowiązania dłużnika do złożenia wykazu majątku z wymienieniem rzeczy i miejsca, gdzie się znajdują, przypadających mu wierzytelności i innych praw majątkowych oraz do złożenia przyrzeczenia według roty: "Świadomy znaczenia mych słów i odpowiedzialności przed prawem zapewniam, że złożony przeze mnie wykaz majątku jest prawdziwy i zupełny".”;

161) w art. 914 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do wniosku należy dołączyć odpis protokołu zajęcia lub inne dokumenty uzasadniające obowiązek wyjawienia majątku, a jeżeli wniosek złożono przed wszczęciem egzekucji, także tytuł wykonawczy.”;

162) w art. 915 § 2 i § 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Wykaz i przyrzeczenie sąd odbierze niezwłocznie. W uzasadnionych wypadkach sąd może wyznaczyć dłużnikowi termin nie dłuższy niż tydzień.

§ 3. Na postanowienie sądu w przedmiocie wyjawienia majątku przysługuje zażalenie. Wniesienie zażalenia nie tamuje wykonania postanowienia o wyjawieniu majątku. Sąd może postąpić stosownie do art. 396.”;

163) art. 916 otrzymuje brzmienie:

„Art. 916. Jeżeli dłużnik bez usprawiedliwionej przyczyny nie stawi się do sądu w celu złożenia wykazu lub przyrzeczenia albo stawiwszy się wykazu nie złoży lub odmówi odpowiedzi na zadane mu pytanie albo odmówi złożenia przyrzeczenia, sąd może skazać go na grzywnę lub nakazać przymusowe doprowadzenie oraz może zastosować areszt nieprzekraczający miesiąca, z

uwzględnieniem art. 276 § 2. O skutkach tych dłużnik powinien być pouczony w wezwaniu na posiedzenie.”;

164) po art. 918 dodaje się art. 918¹ w brzmieniu:

„Art. 918¹. Dłużnik, który złożył przyczepienie lub do którego zastosowano środki przymusu, obowiązany jest do złożenia nowego wykazu i przyczepienia na żądanie tego samego lub innego wierzyciela, gdy od złożenia przyczepienia lub wyczerpania środków przymusu upłynął okres jednego roku.”;

165) w art. 921 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Egzekucja nieruchomości należy do komornika działającego przy sądzie, w którego okręgu nieruchomość jest położona. Wierzyciel może dokonać wyboru komornika działającego przy sądzie, w którego okręgu nieruchomość jest położona, nawet jeżeli nieruchomość nie jest położona w jego rewirze.”;

166) po art. 923 dodaje się art. 923¹ w brzmieniu:

„Art. 923¹. § 1. Tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim stanowi podstawę do zajęcia nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego. Dalsze czynności egzekucyjne dopuszczalne są na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko obojgu małżonkom.

§ 2. Jeżeli małżonek dłużnika sprzeciwia się zajęciu, o sprzeciwie komornik niezwłocznie zawiadamia wierzyciela, który w terminie tygodniowym powinien wystąpić o nadanie przeciwko małżonkowi dłużnika klauzuli wykonalności pod rygorem umorzenia egzekucji z zajętej nieruchomości.”;

167) w art. 929 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Komornik z urzędu zbada, czy ruchomości, wierzytelności lub prawa zajęte według przepisów § 1 i § 2 nie są obciążone zastawem rejestrowym. Przepisy art. 805¹ § 1 i § 4 stosuje się odpowiednio.”;

168) w art. 930 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Obciążenie przez dłużnika nieruchomości po jej zajęciu jest nieważne.”;

169) uchyla się art. 932;

170) art. 938 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zarządcą odpowiada za szkodę wyrządzoną na skutek nienależytego wykonywania obowiązków.”;

171) w art. 939 uchyla się § 3;

172) art. 941 otrzymuje brzmienie:

„Art. 941. Nadwyżkę dochodów po pokryciu wydatków wymienionych w art. 940, za czas do dnia przejścia własności nieruchomości na nabywcę zarządcą składa na rachunek depozytowy sądu. Nadwyżkę dołącza się do ceny, która będzie uzyskana za nieruchomości. Jeżeli egzekucja ulega umorzeniu, nadwyżkę tę otrzymuje dłużnik.”;

173) uchyla się art. 944;

174) w art. 947 po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Jeżeli na ruchomościach, wierzytelnościach lub prawach zajętych wspólnie z nieruchomością ustanowiony został zastaw rejestrowy, w opisie należy wymienić przedmiot obciążony zastawem rejestrowym oraz wierzytelność, którą zastaw ten zabezpiecza.”;

175) w art. 948 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Oszacowania nieruchomości dokonuje powołany przez komornika biegły uprawniony do szacowania nieruchomości na podstawie odrębnych przepisów. Jeżeli jednak nieruchomość była w okresie sześciu miesięcy przed zajęciem oszacowana dla potrzeb obrotu rynkowego i oszacowanie to odpowiada wymogom oszacowania nieruchomości w egzekucji z nieruchomości, nowego oszacowania nie dokonuje się.”;

176) art. 951 otrzymuje brzmienie:

„Art. 951. Jeżeli w stanie nieruchomości pomiędzy sporządzeniem opisu i oszacowania a terminem licytacyjnym zajdą istotne zmiany, na wniosek wierzyтеля lub dłużnika może nastąpić dodatkowy opis i oszacowanie.”;

177) art. 952 otrzymuje brzmienie:

„Art. 952. Zajęta nieruchomość ulega sprzedaży przez licytację publiczną. Termin licytacji nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie dwóch tygodni po uprawomocnieniu się opisu i oszacowania, ani też przed uprawomocnieniem się wyroku, na podstawie którego wszczęto egzekucję.”;

178) w art. 953 w § 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wysokość rękojmi, którą licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć, z zaznaczeniem, że rękojnia może być również złożona w książeczkę oszczędnościowej zaopatrzonej w upoważnienie właściciela książeczkę do wypłaty całego wkładu stosownie do prawomocnego postanowienia sądu o utracie rękojmi albo w inny wskazany przez komornika sposób;”;

179) w art. 955 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Obwieszczenie o licytacji należy co najmniej dwa tygodnie przed jej terminem ogłosić publicznie w budynku sądowym i w lokalu organu gminy, a jeżeli nieruchomość oszacowana jest wyżej niż na pięćdziesiąt tysięcy złotych - także w dzienniku poczytnym w danej miejscowości.”;

180) uchyla się art. 961;

181) w art. 962 uchyla się § 2;

182) art. 967 otrzymuje brzmienie:

„Art. 967. Po uprawomocnieniu się postanowienia o przybiciu sąd wzywa licytanta, który uzyskał przybicie (nabywce), aby w ciągu dwóch tygodni od otrzymania wezwania złożył na rachunek depozytowy sądu cenę nabycia z potrąceniem rękojmi złożonej w gotówce. Na wniosek nabywcy sąd może oznaczyć dłuższy termin uiszczenia ceny nabycia, nieprzekraczający jednak miesiąca.”;

183) w art. 1000 w § 2 uchyla się pkt 2;

184) w części trzeciej w tytule II po dziale VI dodaje się dział VIa w brzmieniu:

„Dział VIa .Uproszczona egzekucja z nieruchomości.

Art. 1013¹. § 1. Przepisy niniejszego działu stosuje się do egzekucji z niezabudowanej nieruchomości gruntowej oraz nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym lub użytkowym, jeżeli w chwili złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji nie dokonano zawiadomienia o zakończeniu budowy.

§ 2. Przepisy działu niniejszego stosuje się także do części nieruchomości wydzielonych do sprzedaży w trybie art. 946, jeżeli część wydzielona jest nieruchomością wymienioną w § 1.

§ 3. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym dziale, stosuje się odpowiednio przepisy działu poprzedzającego.

Art. 1013². § 1. Komornik na wniosek wierzyciela niezwłocznie po zajęciu dokona opisu i oszacowania nieruchomości na podstawie wartości określonej przez biegłego. Przepis art. 948 § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Dokonując zajęcia komornik, w miarę możliwości, zabezpieczy budynek lub lokal przed możliwością objęcia go we władanie przez dłużnika lub osoby trzecie. W razie potrzeby komornik ustanowi dozór nad budynkiem lub lokalem. Dozorcą może być także wierzyciel. Do dozoru stosuje się odpowiednio przepisy o dozorze ruchomości.

§ 3. Jeżeli w toku opisu okaże się, że nieruchomość nie odpowiada wymogom określonym w art. 1013¹, dalsze postępowanie egzekucyjne toczy się w trybie przepisów działu poprzedzającego.

Art. 1013³. § 1. Jeżeli zajęto niezabudowaną nieruchomość gruntową, która nie jest obciążona na rzecz osób trzecich, komornik zaoferuje ją do sprzedaży z wolnej ręki po cenie nie niższej niż 75% ceny oszacowania. Jeżeli strony nie określiły trybu wyszukania nabywcy, tryb ten ustala sąd.

§ 2. Sprzedaż nastąpi po upływie dwóch tygodni od dnia opisu i oszacowania. O sprzedaży komornik zawiadamia uczestników stosownie do art. 954.

§ 3. Jeżeli sprzedaż z wolnej ręki nie nastąpi w terminie miesiąca od dnia zakończenia opisu i oszacowania, sprzedaż nieruchomości następuje w trybie art. 1013⁶.

Art. 1013⁴. Przepis art. 1013³ stosuje się odpowiednio do zbycia innych nieruchomości, do których stosuje się przepisy niniejszego działu, jeżeli oszacowanie nieruchomości nie zostało zaskarżone przez dłużnika. Za zgodą dłużnika sprzedaż z wolnej ręki może nastąpić także w pozostałych przypadkach; wtedy jednak dłużnik może określić cenę minimalną i wyznaczyć nabywcę.

Art. 1013⁵. § 1. Podejmując czynności związane ze sprzedażą, określone w przepisach poprzedzających, komornik sporządzi protokół, w którym wymieni nazwisko osoby przyjmującą ofertę nabycia nieruchomości, a także wpłaconą przez nią całą cenę nabycia; po czym niezwłocznie przedłoży protokół wraz z aktami sądowi.

§ 2. Na podstawie protokołu komornika, o którym mowa w § 1, a także na podstawie akt sprawy sąd wydaje postanowienie o przysądzeniu własności, które przenosi własność na nabywcę. Na postanowienie o przysądzeniu służy zażalenie jedynie dłużnikowi i tylko wtedy, gdy naruszone zostały przepisy o cenie minimalnej.

§ 3. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów o oszacowaniu i cenie minimalnej sprzedaży, sąd odmawia przysądzenia własności i zwraca akta komornikowi, który ponownie przeprowadza postępowanie według przepisów niniejszego działu.

§ 4. W razie stwierdzenia, że nieruchomość nie podlega sprzedaży według przepisów niniejszego działu, sąd poleca komornikowi prowadzenie dalszej egzekucji według przepisów o egzekucji z nieruchomości.

§ 5. W razie wydania przez sąd postanowienia nakazującego ponowne przeprowadzenie sprzedaży lub podjęcie dalszych czynności według przepisów o egzekucji z nieruchomości, komornik niezwłocznie zwraca oferentowi kwotę wpłaconą przez niego na cenę nabycia.

Art. 1013⁶. § 1. Jeżeli sprzedaż nieruchomości nie nastąpi w trybie sprzedaży z wolnej ręki, nieruchomość podlega sprzedaży w drodze licytacji, do której stosuje się przepisy o licytacji w egzekucji z ruchomości. O terminie licytacji komornik zawiadamia uczestników postępowania stosownie do art. 954.

§ 2. Po zapłaceniu przez nabywcę sumy sąd niezwłocznie wydaje postanowienie o przysądzeniu własności. Po uprawomocnieniu się tego postanowienia komornik sporządza plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji.”;

185) art. 1022 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1022. § 1. Egzekucja ze statku zagranicznego znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odbywa się według przepisów działu niniejszego jeśli przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

§ 2. We wniosku o wszczęcie egzekucji wierzyciel wskazuje, rejestr do którego statek jest wpisany, chyba że jest to niemożliwe lub nadmiernie utrudnione.

186) po art. 1022 dodaje się art. 1022¹-1022⁴ w brzmieniu:

„Art. 1022¹. O dokonanym zajęciu statku komornik zawiadamia także zagraniczną władzę rejestrową.

Art. 1022². Jeżeli wezwanie do zapłaty nie może być doręczone dłużnikowi, gdyż nie zamieszkuje on lub nie posiada siedziby pod adresem wskazanym w dokumentach statku zagranicznego przepis art. 802 stosuje się odpowiednio.

Art. 1022³. W razie śmierci albo likwidacji dłużnika po wszczęciu postępowania egzekucyjnego sąd na wniosek wierzyciela ustanawia dla niego kuratora. Przepis art. 819 nie stosuje się.

Art. 1022⁴. Opisu i oszacowania zajętego statku zagranicznego komornik bez wniosku wierzyciela dokonuje niezwłocznie po upływie terminu wyznaczonego dłużnikowi do zapłaty dluwu.”;

187) w art. 1024 w § 1 w pkt 4, w art. 1032 w § 1, w art. 1038 i w art. 1040 w § 1 wyrazy „w depozycie sądowym” zastępuje się wyrazami „na rachunku depozytowym sądu”;

188) art. 1027 i art. 1028 otrzymują brzmienie:

„Art. 1027. § 1. O sporządzeniu lub zatwierdzeniu planu podziału zawiadamia się dłużnika i osoby uczestniczące w podziale.

§ 2. Na plan podziału sporządzony przez komornika przysługuje skarga, a na postanowienie sądu - zażalenie. W postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi i zażalenia sąd nie rozpoznaje sporu co do istnienia prawa objętego planem podziału.

Art. 1028. § 1. Jeżeli nie zaskarżono planu podziału, organ egzekucyjny przystąpi do jego wykonania. Zaskarżenie wstrzymuje wykonanie planu tylko w części zaskarżonej.

§ 2. Rozpoznając skargę na plan podziału, sąd po wysłuchaniu osób uczestniczących w podziale, zatwierdza lub zmienia plan.

§ 3. Wykonanie planu w części zaskarżonej nastąpi po uprawomocnieniu się postanowienia sądu, chyba że zostało wstrzymane przez zabezpieczenie powództwa w sprawie o ustalenie istnienia lub nieistnienia prawa.

§ 4. W sprawie, o której mowa w § 3, należy pozwać także dłużnika.”;

189) w art. 1029 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Na podstawie oświadczenia pracodawcy o wynagrodzeniu dłużnika oraz spisu wierzytelności i praw osób uczestniczących w podziale komornik sporządza plan podziału ustalając, w jakim procencie przypada na każdego wierzyciela udział w sumach potrąconych każdorazowo przez pracodawcę z wynagrodzenia dłużnika i wpłaconych komornikowi. Jeżeli zaś komornik nie może sporządzić planu podziału na podstawie samego oświadczenia pracodawcy, sporządzi go niezwłocznie po złożeniu na rachunek depozytowy sądu sumy podlegającej podziałowi.”;

190) art. 1030 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1030. W podziale sum uzyskanych w sposób przewidziany w art. 1029 oprócz wierzyciela egzekwującego uczestniczą: wierzyciele składający tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia dłużnikowi wezwania do zapłaty, wierzyciele, którzy uzyskali zabezpieczenie powództwa, oraz wierzyciele, którym przysługuje umowne prawo zastawu i którzy udowodnili je dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym, jak również wierzyciele, którym przysługuje ustawowe prawo zastawu i którzy udowodnili je dokumentem, jeżeli zgłosili swe wierzytelności najpóźniej w dniu złożenia na rachunek depozytowy sądu sumy ulegającej podziałowi.”;

191) art. 1034 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1034. Przepisy art. 1030 i art. 1032 stosuje się także w postępowaniu unormowanym w rozdziale niniejszym. W podziale sumy uzyskanej z egzekucji umieszcza się także wierzytelności zabezpieczone zastawem rejestrowym, jeżeli zastawnikowi przysługuje prawo zaspokojenia się z przedmiotu egzekucji oraz jeżeli prawa swe udowodnił dokumentem urzędowym najpóźniej w dniu złożenia na rachunek depozytowy sądu sumy ulegającej podziałowi.”;

192) art. 1035 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1035. Niezwłocznie po złożeniu na rachunek depozytowy sądu sumy ulegającej podziałowi komornik sporządza projekt planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji i przedkłada go sądowi. W razie potrzeby sąd wprowadza do planu zmiany i uzupełnienia; w przeciwnym wypadku plan zatwierdza.”;

193) po art. 1036 dodaje się art. 1036¹ w brzmieniu:

„Art. 1036¹. Jeżeli egzekucja objęła również należności z umów ubezpieczenia lub przedmiotów, wierzytelności i praw, które według przepisów prawa stanowią przedmiot obciążenia hipoteką w podziale uczestniczy również wierzytel, którego wierzytelność została na tych ruchomościach, wierzytelnościach lub prawach zabezpieczona zastawem rejestrowym.”;

194) w art. 1046:

a) § 2 i § 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Prowadząc egzekucję na podstawie tytułu nakazującego dłużnikowi opróżnienie lokalu lub pomieszczenia, komornik usunie z niego także osoby zajmujące lokal wraz z dłużnikiem, chyba że osoby te wykażą dokumentem, iż zajmowanie wynika z tytułu prawnego niepochodzącego od dłużnika.

§ 3. Przepisów § 2 oraz art. 791 § 1 nie stosuje się do opróżnienia lokalu służącego zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych dłużnika.”,

b) dodaje się § 4-12 w brzmieniu:

„§ 4. Wykonując obowiązek opróżnienia lokalu służącego zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych dłużnika na podstawie tytułu wykonawczego, z którego nie wynika prawo dłużnika do lokalu socjalnego lub zamennego, komornik wstrzyma się z dokonaniem czynności do czasu, gdy gmina wskaże tymczasowe pomieszczenie lub gdy dłużnik znajdzie takie pomieszczenie.

§ 5. Komornik nie może wstrzymać się z dokonaniem czynności, jeżeli wierzytel wskaże tymczasowe pomieszczenie, o którym mowa w § 4.

§ 6. Tymczasowe pomieszczenie powinno:

1) nadawać się do zamieszkania;

2) zapewniać co najmniej 5 m^2 powierzchni mieszkalnej na jedną osobę;

3) znajdować się w tej samej miejscowości lub pobliskiej, jeżeli zamieszkanie w tej miejscowości nie pogorszy nadmiernie warunków życia osób przekwaterowywanych.

§ 7. Od wymagań, o których mowa w § 6 pkt 2 i pkt 3, można odstąpić za zgodą osoby przekwaterowywanej.

§ 8. Za tymczasowe pomieszczenie uważa się także tymczasowe miejsce noclegowe w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

§ 9. Jeżeli egzekucja obowiązku opróżnienia lokalu służącego zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych dłużnika dotyczy osób małoletnich lub ubezwłasnowolnionych, komornik wstrzyma się z dokonaniem czynności i zawiadomi sąd opiekuńczy. Dalsze czynności komornik podejmie stosownie do orzeczenia sądu opiekuńczego, określającego miejsce pobytu osób małoletnich lub ubezwłasnowolnionych.

§ 10. Przeprowadzając egzekucję, komornik usunie ruchomości niebędące przedmiotem egzekucji i odda je dłużnikowi, a w razie jego nieobecności pozostawi osobie dorosłej spośród jego domowników, gdyby zaś i to nie było możliwe, ustanowi dozorcę pouczając go o obowiązkach i prawach dozorcy ustanowionego przy zajęciu ruchomości, i odda mu usunięte ruchomości na przechowanie na koszt dłużnika.

§ 11. Jeżeli na wezwanie dozorca dłużnik w wyznaczonym terminie, niekrótszym niż 30 dni, nie odbierze ruchomości, sąd na wniosek dozorca i po wysłuchaniu dłużnika nakaże ich sprzedaż, a jeżeli ruchomości nie przedstawiają wartości handlowej lub sprzedaż okaże się bezskuteczna, sąd wskaże inny sposób rozporządzenia rzeczą, nie wyłączając ich zniszczenia.

§ 12. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w sprawach o opróżnienie lokalu lub pomieszczenia albo o wydanie nieruchomości oraz szczegółowe warunki, w tym sanitarne, jakim powinno odpowiadać tymczasowe pomieszczenie, mając na względzie ochronę przed bezdomnością osób eksmitowanych, sprawne prowadzenie egzekucji oraz uwzględniając, że tymczasowe pomieszczenie musi nadawać się do zamieszkania, chociażby nie spełniało warunków technicznych wymaganych dla pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi.”;

195) art. 1053 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1053. § 1. Wymierzając grzywnę, sąd orzeknie jednocześnie - na wypadek niezapłacenia - zamianę grzywny na areszt, licząc jeden dzień aresztu od pięciu złotych do stu pięćdziesięciu złotych grzywny. Ogólny czas trwania aresztu nie może w tej samej sprawie przekroczyć sześciu miesięcy. Przepis art. 762 § 4 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Jeżeli dłużnikiem, do którego skierowane było wezwanie sądu, jest osoba prawa lub inna organizacja, środkom przymusu podlega jej pracownik odpowiedzialny za niezastosowanie się do wezwania, a gdyby ustalenie takiego pracownika było utrudnione, środkom przymusu podlegają osoby uprawnione do jej reprezentowania.”;

196) w art. 1056 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Polecenie osadzenia dłużnika w areszcie sąd kieruje do komornika miejsca pobytu dłużnika. Jeżeli dłużnik nie przebywa w okręgu sądu, który wymierzył grzywnę z zamianą na areszt, sąd może zwrócić się o wykonanie aresztu do sądu rejonowego, w którego okręgu dłużnik przebywa.”;

197) w części trzeciej w tytule III po tytule działu II dodaje się oznaczenie rozdziału 1 i tytuł tego rozdziału w brzmieniu:

„Rozdział 1. Przepisy ogólne”;

198) uchyla się art. 1062;

199) po art. 1064 dodaje się rozdział 2 i 3 w brzmieniu:

„Rozdział 2. Egzekucja przez zarząd przymusowy.

Art. 1064¹. § 1. Przeciwko dłużnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą w formie przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego jest dopuszczalna egzekucja z dochodów uzyskiwanych z tej działalności przez ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym.

§ 2. Do zarządu ustanowionego na podstawie § 1 stosuje się odpowiednio przepisy o zarządzie w toku egzekucji z nieruchomości, z uwzględnieniem artykułów poniższych.

Art. 1064². § 1. We wniosku o wszczęcie egzekucji przez zarząd przymusowy należy dokładnie określić przedsiębiorstwo lub gospodarstwo rolne albo ich część.

§ 2. Do wniosku dołącza się informację komornika o wszystkich postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych przeciwko dłużnikowi z mienia wchodzącego w skład przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego.

Art. 1064³. § 1. Wniosek o wszczęcie egzekucji przez zarząd przymusowy sąd rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym.

§ 2. Postanowienie w przedmiocie wniosku doręcza się również wskazanym we wniosku wierzycielom prowadzącym egzekucję z mienia wchodzącego w skład przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego.

§ 3. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie stronom oraz wierzycielom, którzy prowadzą egzekucję z mienia wchodzącego w skład przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego.

§ 4. Termin do wniesienia zażalenia przez wierzycieli, o których mowa w § 3, niewskazanych we wniosku, liczy się od dnia powzięcia przez nich wiadomości o wszczęciu egzekucji.

Art. 1064⁴. Do prowadzenia egzekucji przez zarząd przymusowy właściwy jest sąd, w którego okręgu znajduje się siedziba przedsiębiorstwa lub w którego okręgu jest położone gospodarstwo rolne. Jeżeli gospodarstwo rolne położone jest w okręgu kilku sądów, wybór należy do wierzyciela. Jeżeli egzekucja ograniczona jest do części przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, właściwy jest sąd, w którego okręgu część ta się znajduje.

Art. 1064⁵. Egzekucję przez zarząd przymusowy można ograniczyć do części przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, jeżeli część ta jest gospodarczo wyodrębniona, a dochód uzyskany z przymusowego zarządu tej części majątku dłużnika wystarczy na zaspokojenie egzekwowanych roszczeń.

Art. 1064⁶. § 1. Prowadzenie egzekucji świadczeń pieniężnych, w tym również egzekucji administracyjnych ze składników mienia wchodzącego w skład przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego dłużnika, nie stanowi przeszkody do wszczęcia egzekucji przez zarząd przymusowy, jeżeli o to wnosi wierzyciel dotychczas prowadzący egzekucję albo, gdy w chwili wszczęcia egzekucji przez zarząd przymusowy jest oczywiste, że wierzyciel prowadzący egzekucję zostanie w toku egzekucji przez zarząd przymusowy zaspokojony w okresie sześciu miesięcy od daty jej wszczęcia.

§ 2. W razie wszczęcia egzekucji przez zarząd przymusowy w sprawach określonych w § 1, wcześniej wszczęte egzekucje umarza się z dniem uprawomocnienia się postanowienia sądu o wszczęciu egzekucji przez zarząd przymusowy a dotychczasowi wierzyciele z mocy prawa wstępują do egzekucji prowadzonej według przepisów niniejszego działu.

Art. 1064⁷. Jeżeli przed wszczęciem egzekucji ustanowiono zarząd nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym dłużnika w ramach postępowania zabezpieczającego, po wszczęciu egzekucji zarząd będzie prowadzony według niniejszych przepisów.

Art. 1064⁸. Wydając postanowienie o wszczęciu egzekucji przez zarząd przymusowy, sąd przesyła do sądu właściwego do prowadzenia księgi wieczystej dla nieruchomości wchodzącej w skład przedsiębiorstwa lub gospodarstwa

rolnego, wniosek o dokonanie wpisu o ustanowienie zarządu przymusowego we właściwej księdze wieczystej lub o złożenie wniosku do zbioru dokumentów.

Art. 1064⁹. Czynności prawne dłużnika dotyczące mienia objętego zarządem dokonane po wszczęciu egzekucji są nieważne. Dla określenia daty powstania skutków prawnych wszczęcia egzekucji prowadzonej według niniejszego rozdziału przepisy art. 910 stosuje się odpowiednio.

Art. 1064¹⁰. § 1. Sąd powołuje na zarządcę osobę fizyczną lub prawną wskazaną przez strony spośród osób posiadających licencję do wykonywania obowiązków syndyka, nadzorcy lub zarządcy w postępowaniu upadłościowym i naprawczym.

- § 2. W wypadku braku porozumienia stron zarządcę wyznacza sąd spośród osób wskazanych w § 1.
- § 3. Przepisy § 1 i § 2 stosuje się odpowiednio do odwołania lub zmiany zarządcy.

Art. 1064¹¹. § 1. W szczególnie uzasadnionych wypadkach zarządcą może sprzedawać nieruchomości, ruchomości lub prawa wchodzące w skład zarządzanego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego w części przekraczającej zakres zwykłego zarządu oraz oddać je w najem lub dzierżawę wyłącznie za zgodą sądu. W razie zarządzenia sprzedaży sąd określa warunki sprzedaży. Do wyceny sprzedawanych składników majątkowych sąd może powołać biegłego. Przepis ten stosuje się również do rozwiązania umowy najmu lub dzierżawy oraz do obciążenia zarządzanego majątku hipoteką, zastawem, zastawem rejestrówym oraz przewłaszczeniem.

- § 2. Na postanowienie sądu w przedmiocie czynności, o których mowa w § 1, stronom, zarządcy oraz osobom, których praw czynność dotyczy lub miała dotyczyć, przysługuje zażalenie.
- § 3. Nadwyżkę dochodów, po pokryciu wydatków wskazanych w art. 940, zarządcą wypłaca wierzycielowi. W razie wielości wierzycieli wypłata następuje z zachowaniem przepisów o podziale sumy uzyskanej z egzekucji. Kwoty niewypłacone zarządcą umieszcza na rachunku depozytowym sądu, do którego przepisy art. 752 stosuje się odpowiednio.

Art. 1064¹². § 1. Po wszczęciu egzekucji przez zarząd przymusowy, prowadzenie egzekucji świadczeń pieniężnych innymi sposobami, z majątku dłużnika wchodzącego w skład przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego jest niedopuszczalne. Inni wierzyciele mogą przyłączyć się do egzekucji przez zarząd przymusowy. Przepis niniejszy stosuje się odpowiednio w razie późniejszego skierowania przeciwko dłużnikowi egzekucji administracyjnej. W takim wypadku art. 773 nie ma zastosowania.

- § 2. Jeżeli dochody uzyskane z egzekucji przez zarząd przymusowy wskazują, że niemożliwe jest zaspokojenie wszystkich wierzycieli w okresie sześciu miesięcy, licząc od dnia przyłączenia się do egzekucji ostatniego wierzyciela, wierzyciel, który w tym okresie nie będzie zaspokojony, może żądać wszczęcia egzekucji ze składników mienia wchodzącego w skład przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego objętego zarządem przymusowym. W żądaniu należy oznaczyć mienie, z którego egzekucja ma

być prowadzona. Na postanowienie sądu o dopuszczeniu egzekucji przysługuje zażalenie.

- § 3. Prowadzenie egzekucji przez zarząd przymusowy nie stanowi przeszkody do prowadzenia przeciwko dłużnikowi egzekucji świadczeń niepienieżnych oraz egzekucji w celu zniesienia współwłasności nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej. Jeżeli w toku tych egzekucji dłużnik obowiązany jest do wydania ruchomości, statku lub nieruchomości albo do opróżnienia pomieszczeń, które znajdują się we władaniu zarządcy, obowiązki te ciążą na zarządcy.
- § 4. Wyłączenie mienia do osobnych egzekucji według przepisów § 1-3 nie tamuże dalszego prowadzenia egzekucji przez zarząd przymusowy, chyba że z uwagi na zakres wyłączeń dalsze jej prowadzenie jest bezcelowe. W takim wypadku sąd umarza egzekucję przez zarząd przymusowy. Wierzyciele, którzy prowadzili egzekucję przez zarząd przymusowy, mogą w terminie dwóch tygodni od dnia uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu tej egzekucji, żądać skierowania egzekucji do mienia, które objęte było tą egzekucją, a które nie zostało wcześniej z niej wyłączone. Do tego czasu mienie to podlega z mocy prawa zajęciu.

Art. 1064¹³. § 1. Zarządca sporządza plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji.

- § 2. Na podział sumy uzyskanej z egzekucji przysługuje skarga, do której stosuje się odpowiednio przepisy o skardze na czynności komornika.

Rozdział 3.

Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego.

Art. 1064¹⁴. § 1. Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego należy do sądu, w którego okręgu znajduje się siedziba przedsiębiorstwa dłużnika lub w którym dłużnik ma gospodarstwo rolne.

§ 2. Do egzekucji przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego dłużnika stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji z nieruchomości, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 1064¹⁵. § 1. Wydając postanowienie o wszczęciu egzekucji sąd ustanawia zarząd przymusowy nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym podlegającym sprzedaży. Do zarządu tego stosuje się odpowiednio przepisy art. 1064¹-1064¹¹.

§ 2. Postanowienie o wszczęciu egzekucji sąd przesyła do sądu właściwego do prowadzenia księgi wieczystej dla nieruchomości wchodzącej w skład przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego. Sąd właściwy do prowadzenia księgi wieczystej z urzędu dokonuje wpisu o wszczęciu egzekucji albo składa postanowienie do zbioru dokumentów. W razie wszczęcia egzekucji przeciwko przedsiębiorcy podlegającemu wpisowi do właściwego rejestru, sąd przesyła postanowienie o wszczęciu egzekucji celem złożenia do akt rejestrowych. Ponadto sąd zarządza ogłoszenie postanowienia o wszczęciu egzekucji w dzienniku ogólnopolskim oraz dzienniku poczytnym w siedzibie przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego; może je również ogłosić w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Art. 1064¹⁶. § 1. Prowadzenie egzekucji ze składników przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, w tym egzekucji administracyjnej, nie stanowi

przeszkody do wszczęcia egzekucji przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, jeżeli o to wnosi dłużnik lub wierzyciel prowadzący egzekucję, a także gdy jest oczywiste, że egzekucja przez sprzedaż doprowadzi do zaspokojenia wierzycieli, którzy wcześniej wszczęli egzekucję. Na postanowienie sądu służy zażalenie.

§ 2. Z chwilą uprawomocnienia się postanowienia sądu wszczynającego egzekucję w trybie wskazanym w § 1, egzekucje wszczęte wcześniej umarza się a dotychczasowi wierzyciele z mocy prawa przystępują do egzekucji prowadzonej według przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 1064¹⁷. § 1. Zarządca niezwłocznie sporządzi bilans przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego dłużnika.

§ 2. Jeżeli strony nie ustaliły ceny sprzedaży przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, wyceny przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego dokonuje co najmniej dwóch biegłych. W razie rozbieżności w wycenie dokonanej przez biegłych, wartość przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego ustala sąd.

Art. 1064¹⁸. § 1. Na wniosek wierzyciela lub dłużnika sąd może postanowić, że sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego nastąpi z wolnej ręki przez zarządcę. Sprzedaż nie może nastąpić poniżej wartości szacunkowej, chyba że dłużnik i wszyscy wierzyciele wyrażą na to zgodę.

§ 2. Wydając postanowienie o sprzedaży z wolnej ręki, sąd wyznaczy termin, w którym sprzedaż ma być dokonana oraz określi tryb wyszukania nabywcy, jeżeli strony tego nie uzgodniły. Termin dokonania sprzedaży nie może być krótszy niż miesiąc i dłuższy niż dwa miesiące. Bieg terminu rozpoczyna się od dnia zamieszczenia ogłoszenia w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Art. 1064¹⁹. § 1. Sąd zarządzi ogłoszenie postanowienia, o którym mowa w art. 1064¹⁶ w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim oraz w dzienniku poczytnym w siedzibie przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, a także, jeżeli uzna to za celowe w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

§ 2. O wydaniu postanowienia nakazującego sprzedaż zarządca zawiadomi uczestników stosownie do art. 954.

Art. 1064²⁰. § 1. Jeżeli pierwsza sprzedaż z wolnej ręki nie dojdzie do skutku, sąd wyda postanowienie nakazujące sprzedaż w drodze licytacji, chyba że wierzyciele zgodzą się na ponowną sprzedaż z wolnej ręki.

§ 2. Licytację prowadzi zarządca pod nadzorem sędziego. Sędzia niezwłocznie udziela przybicia osobie, która zaoferowała najwyższą cenę.

§ 3. Po zapłacie ceny zarządca w terminie nie dłuższym niż miesiąc zawiera z nabywcą umowę sprzedaży przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego. W wypadku niezawarcia umowy z winy zarządcy, nabywca może żądać zwrotu wpłaconej ceny i uważa się, że licytacja nie doszła do skutku.

§ 4. Do licytacji stosuje się odpowiednio przepisy o licytacji z nieruchomości.

Art. 1064²¹. § 1. Sprzedaż dokonana w myśl przepisów niniejszego rozdziału nie narusza praw wynikających z hipotek, zastawów rejestrowych, zastawów i innych obciążień rzeczowych ciążących na nieruchomościach, wierzytelnościach lub prawach wchodzących w skład przedsiębiorstwa

lub gospodarstwa rolnego dłużnika. Ich wartość podlega zaliczeniu na poczet ceny nabycia.

§ 2. Sprzedaż dokonana według przepisów niniejszego rozdziału nie narusza również uprawnień zastawnika zastawu rejestrowego, jeżeli umowa zastawnicza przewiduje zakaz zbycia przedmiotu zastawu.

Art. 1064²². § 1. Nabywca przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego w egzekucji prowadzonej według przepisów niniejszego rozdziału jest odpowiedzialny solidarnie z dłużnikiem za ujawnione w toku egzekucji zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego według zasad określonych w art. 526 Kodeksu cywilnego.

§ 2. Jeżeli przed zawarciem umowy sprzedaje przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego nabywca spłacił lub przejął zobowiązania, o których mowa w § 1, wartość przejętych należności zalicza się na poczet ceny kupna. Jeżeli nabywca wcześniej wpłacił cenę niepomniejszoną o tę wartość, zarządca zwraca mu nadwyżkę w terminie tygodniowym od daty zawarcia umowy sprzedaży. Zaliczenie lub zwrot nadwyżki nastąpi na podstawie dokumentów urzędowych lub prywatnych z podpisem urzędowo poświadczonym, stwierdzających spłatę lub przejęcie zobowiązań wymienionych w § 1.”;

200) w art. 1081 § 3 i § 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Jeżeli dłużnik odbywa karę pozbawienia wolności, wierzyciel może złożyć tytuł wykonawczy bezpośrednio dyrektorowi zakładu karnego, który obowiązany jest wypłacać wierzycielowi należności za pracę dłużnika lub jego pieniądze znajdujące się w depozycie zakładu karnego, w granicach określonych w art. 125 Kodeksu karnego wykonawczego.

§ 4. Przewidziana w § 3 wypłata nie może być dokonywana, jeżeli wnioski złożyło kilku wierzycieli, a należności za pracę dłużnika lub jego pieniądze znajdujące się w depozycie zakładu karnego nie wystarczają na zaspokojenie wszystkich należności tych wierzycieli lub jeżeli są zajęte przez organ egzekucyjny. W takim wypadku dyrektor zakładu karnego przekazuje wnioski do właściwego komornika.”;

201) w art. 1086 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Komornik obowiązany jest z urzędu przeprowadzić dochodzenie w celu ustalenia zarobków i stanu majątkowego dłużnika oraz jego miejsca zamieszkania. Jeżeli środki te okażą się bezskuteczne, organy Policji przeprowadzą na wniosek komornika dochodzenie w celu ustalenia miejsca zamieszkania i miejsca pracy dłużnika. Gminne ośrodki pomocy społecznej przeprowadzą na wniosek komornika dochodzenie w celu ustalenia majątku i dochodów dłużnika.”;

202) art. 1088 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1088. Do egzekucji świadczeń alimentacyjnych stosuje się również przepisy tytułu drugiego.”;

203) oznaczenie „Część trzecia” zastępuje się oznaczeniem „Część czwarta”;

204) uchyla się art. 1136;

205) w art. 1151 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd orzeka po przeprowadzeniu rozprawy. Na postanowienie sądu okręgowego w przedmiocie wykonalności przysługuje zażalenie, a od postanowienia sądu apelacyjnego - kasacja; można także żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym postanowieniem.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.³⁾) art. 244 otrzymuje brzmienie:

„Art. 244 § 1. Ograniczonymi prawami rzeczowymi są: użytkowanie, służebność, zastaw, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu oraz hipoteka.

§ 2. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu oraz hipotekę regulują odrębne przepisy.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361 i Nr 125, poz. 1368, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387 oraz z 2003 r. Nr 42, poz. 363) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Roszczenie o usunięcie niezgodności może być ujawnione przez ostrzeżenie. Podstawą wpisu ostrzeżenia jest nieprawomocne orzeczenie sądu lub postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia. Do udzielenia zabezpieczenia nie jest potrzebne wykazanie, że powód ma interes prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503) uchyla się art. 21.

Art. 5.

W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904, z 2001 r. Nr 128, poz. 1402, z 2002 r. Nr 126, poz. 1068 i Nr 197, poz. 1662 oraz z 2003 r. Nr 166, poz. 1610) w art. 80:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 3,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99; z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741 i Nr 117, poz. 751, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176 oraz z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151.

„2. Sąd może uzależnić wydanie postanowienia o zabezpieczenie dowodów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, od złożenia stosownej kaucji.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Zażalenie na postanowienie sądu w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, sąd rozpoznaje w ciągu 7 dni.”.

Art. 6.

W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz.U. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052 oraz 2003 r. Nr 124, poz. 1152) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po upływie osiemnastu miesięcy od rozpoczęcia aplikacji rzecznik patentowy kierujący aplikacją (patron) może upoważnić swojego aplikanta do zastępowania go we wszystkich czynnościach.”.

Art. 7.

Postępowania zabezpieczające i egzekucyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczą się według przepisów dotychczasowych.

Art. 8.

1. Do postępowań w sprawach z zakresu ochrony konkurencji, regulacji energetyki, regulacji telekomunikacji i poczty, regulacji transportu kolejowego, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy tej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2-4.
2. Stronie, która na podstawie art. 387 § 3 Kodeksu postępowania cywilnego, zażądała doręczenia odpisu wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów, wydanego przed dniem wejścia w życie ustawy, i do dnia wejścia w życie ustawy kasacji nie wniosła, a termin do jej wniesienia nie upłynął, przysługuje apelacja w terminie dwutygodniowym od dnia wejścia w życie ustawy.
3. Jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy termin przewidziany w art. 387 § 3 Kodeksu postępowania cywilnego jeszcze nie upłynął, strona, która nie złożyła wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów, może złożyć ten wniosek w terminie tygodniowym od dnia wejścia w życie ustawy, a następnie w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia wyroku z uzasadnieniem wnieść apelację.
4. Kasacje od wyroków Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów wniesione przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają rozpoznaniu na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 9.

Istniejące w dniu 14 stycznia 2003 r. własnościowe spółdzielcze prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawa do lokalu użytkowego, w tym garaże, oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej stają się spółdzielczymi własnościowymi prawami do lokalu, o

których mowa w rozdziale 2¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116).

Art. 10.

Ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o własnościowym spółdzielczym prawie do lokalu mieszkalnego, spółdzielczym prawie do lokalu użytkowego, w tym garażu, oraz prawie do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej należy przez to rozumieć spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu.

Art. 11.

1. Dotychczas prowadzone księgi wieczyste dla własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego i prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej uważa się za księgi wieczyste prowadzone dla spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.
2. W razie zakładania po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ksiąg wieczystych dla istniejącego w dniu 14 stycznia 2003 r. własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego i prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, zakłada się księgi wieczystą dla spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.
3. W razie zakładania ksiąg wieczystych dla spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu ustanowionego w okresie od dnia 15 stycznia 2003 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się dotychczasowe przepisy o prowadzeniu ksiąg wieczystych dla ograniczonych praw rzeczowych.

Art. 12.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z tym że przepisy art. 479^{31a}, art. 479³², art. 479³⁵, art. 479⁴⁷, art. 479⁵⁴, art. 479⁵⁶, art. 479⁵⁸, art. 479⁶⁵, art. 479⁶⁷, art. 479⁶⁹, art. 479⁷⁶ i art. 479⁷⁸ ustawy, o której mowa w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 2, art. 8-11 niniejszej ustawy, wchodzą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MARSZAŁEK SEJMU

(-) Józef OLEKSY